

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KROŚNIE**

**STAN SANITARNO - HIGIENICZNY
MIASTA KROSNA
w 2017r.**

**KROSNO
Marzec 2018r.**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	6
II. Realizacja szczepień ochronnych.....	13
III. Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą.....	15
IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.....	21
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	22
VI. Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz żywienia zbiorowego	25
VII. Środowisko pracy i choroby zawodowe.....	37
VIII. Środki zastępcze.....	41
IX. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych.....	42
X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	46
XI. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia.....	50
XII. Działalność laboratoryjna.....	51
Podsumowanie.....	53

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie w 2017r. realizował zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności i żywienia,
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,

zgodnie z Ustawą z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r., poz. 1261 z późn. zm.).

Wszystkie działania prowadzone były w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Wykonywanie wyżej wymienionych zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo – zdrowotnej. Zadania realizowane były zgodnie z „Planem zasadniczych zamierzeń na 2017 rok”, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Ponadto prowadzono kontrole ponadplanowe, które podejmowane były w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymywanych zawiadomień i zgłoszeń.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- 1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;
- 2) utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i morskiego;
- 3) warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- 3a) nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- 4) warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- 5) warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;
- 6) higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;
- 7) higieny procesów nauczania;
- 8) przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1203 oraz z 2016 r. poz. 2003) obowiązków

wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych;

- 9) przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursory kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- 9a) zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 10) wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy również:

- 1) kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- 2) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806 oraz z 2016 r. poz. 2003), w zakresie warunków dotyczących higieny pracy w zakładach inżynierii genetycznej;
- 3) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432), w zakresie identyfikacji organizmów genetycznie zmodyfikowanych w żywności oraz znakowania żywności genetycznie zmodyfikowanej;
- 4) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącego możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającego dyrektywę 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455), w zakresie przekazywania i przechowywania wymaganej dokumentacji dotyczącej żywności genetycznie zmodyfikowanej;
- 5) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1946/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych (Dz. Urz. UE L 287 z 05.11.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 650), w zakresie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do bezpośredniego wykorzystania jako żywność w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia.

Państwowa Inspekcja Sanitarna kontroluje również spełnianie przez podmiot kontrolowany obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017r. poz. 220, 791 i 1089) dotyczących posiadania koncesji, wpisu do rejestru, zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom zawartym w regulacjach prawnych i normalizacyjnych Unii Europejskiej, dążąc do publicznego podkreślenia kompetencji w zakresie prowadzonych inspekcji i badań, umacniając wiarygodność i rzetelność,

w Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Krośnie został wdrożony i jest nadal utrzymywany system zarządzania spełniający wymagania norm:

- **PN-EN ISO/IEC 17020** "Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję",
- **PN-EN ISO/IEC 17025** „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”, z uwzględnieniem dokumentów Polskiego Centrum Akredytacji.

Cele polityki zarządzania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie uwzględniają głównie następujące kierunki działań:

- poprawę stanu zdrowia mieszkańców Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego poprzez działania zapobiegawcze i bieżące określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i wytycznych do działań na dany rok ustalonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- poprawę stanu sanitarno-higienicznego i sytuacji epidemiologicznej na terenie Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego poprzez realizację działań wynikających z zadań Wojewody Podkarpackiego, Prezydenta Miasta Krosna i Starosty Krośnieńskiego ze szczególnym uwzględnieniem obiektów, które nie spełniają wymagań sanitarnych.

Oddział Laboratoryjny PSSE Krosno posiada od 2005r. certyfikat akredytacji Laboratorium badawczego Nr AB 624 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji. Posiada udokumentowany, ciągle doskonalony system zarządzania zgodny z wymogami normy PN-EN ISO / IEC 17025 : 2005+Apl:2007+AC:2007 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” i norm związanych. Oddział Laboratoryjny włączony jest w zintegrowany system badawczy pionu laboratoryjnego województwa podkarpackiego w realizacji badań w pionach higieny żywności i żywienia, higieny komunalnej, higieny pracy i epidemiologii.

Oddział Laboratoryjny posiada akredytację w zakresie następujących oznaczeń:

- Salmonella, Listeria monocytogenes, bakterie z grupy coli, Escherichia coli, Enterobacteriaceae, liczba drobnoustrojów w produktach spożywczych;
- azotyny i azotany, sól kuchenna w mięsie i przetworach mięsnych, owocach, warzywach i ich przetworach;
- zawartości kwasów w napojach bezalkoholowych;
- zawartości kwasu benzoesowego i jego soli w przetworach owocowych, warzywnych i napojach, zawartość kwasu sorbowego i jego soli w napojach bezalkoholowych, produktach owocowych i warzywnych;
- bakterii z grupy coli, bakterii grupy coli termotolerancyjne i Escherichia coli, przetrwalniki beztlenowców redukujące siarczyny, enterokoki kałowe, Clostridium perfringens łącznie ze sporami, Pseudomonas aeruginosa, liczba kolonii na agarze, pH, przewodność właściwa, mętność, zawartość azotynów i azotanów, żelazo, jon amonowy w wodzie;
- drgań mechanicznych o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka, drgań mechanicznych przenoszonych na organizm człowieka przez kończyny górne, hałas, oświetlenie elektryczne we wnętrzach, pobieranie i oznaczanie stężenia pyłu całkowitego i respirabilnego, mikroklimatu na stanowiskach pracy;
- kontrola skuteczności procesów sterylizacji (sporał A, sporał S), obecności i identyfikacji pałeczek Salmonella, Shigella, pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae (wymaz z kału, wymaz z odbytu, kał, szczep).

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna na terenie miasta Krosna jest stabilna. W 2017r. nie obserwowano epidemicznego wzrostu zachorowań. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych przedstawiono w formie tabelarycznej, na podstawie zgłoszeń zachorowań, które wpłynęły do tutejszej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. W poniższym zestawieniu tabelarycznym ujęto dane dotyczące zachorowań w latach 2014-2017, co daje możliwość oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych.

Lp	Jednostka chorobowa	2014	2015	2016	2017
		--	--	--	---
1.	AIDS	--	--	--	---
2.	Zakażenie HIV (nowo wykryte)	--	1	1	---
3.	Cholera	--	--	--	---
4.	Dur brzuszny	--	--	--	---
5.	Dury rzekome A,B i C	--	--	--	---
6.	Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	13	3	10	8
	- posocznica	--	1	--	---
	- inne zakażenia pozajelitowe	--	--	--	1
7.	Czerwonka bakteryjna	--	--	--	---
8.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem:	10	9	16	25
	w tym: - kamylobakteriozy	--	--	--	1
	- jersiniozy	--	--	--	---
	- Clostridium difficile	7	7	12	19
	- E. coli biegunkotwórcza	3	1	--	1
	- E. coli enterokrwotoczna	--	--	--	---
	- E.coli inna i BNO	--	--	--	2
	- Inne określone i nieokreślone	--	1	4	2
	- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	1	--	--	2
9.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe ogółem:	---	--	---	---
	w tym: - gronkowcowe	---	--	---	---
	- jadem kielbasianym	---	--	---	---
	- Clostridium perfringens	---	--	---	---
	- Inne określone i nieokreślone	--	--	--	---
	- Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	--	--	--	---
10.	Giardioza (lamblioza)	--	--	--	---
11.	Kryptosporidioza	--	--	--	---

12.	Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	41	31	65	50
	w tym: rotawirusowe	41	31	26	29
	norowirusowe	--	--	3	8
	Inne określone i nieokreślone	--	--	36	13
	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	21	16	20	18
13.	Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem:	4	1	67	64
	w tym: u dzieci do lat 2	--	--	9	10
14.	Dżuma	--	--	--	--
15.	Tularemia	---	---	---	--
16.	Wąglik	---	---	---	--
17.	Bruceleza	---	---	---	--
18.	Nosacizna	--	--	--	--
19.	Leptospiroza	--	--	--	--
20.	Jersinioza pozajelitowa	--	--	--	--
21.	Mikobakteriozy- inne i BNO	3	--	--	1
22.	Listerioza	--	--	--	--
23.	Tężec	--	--	--	--
24.	Błonica	--	--	--	--
25.	Krztusiec	1	3	10	---
26.	Płonica	17	12	65	36
27.	Odra	--	--	--	--
28.	Różyczka	--	1	--	3
29.	Ospa wietrzna	185	55	72	459
30.	Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)	--	1	1	2
31.	Borelioza	54	28	20	51
32.	Wścieklizna	--	--	--	---
33.	Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny (szczepienia)	12	14	13	17
34.	Nagminne porażenie dziecięce poszczepienne	---	--	--	--
35.	Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	---	--	--	--
36.	Wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych	---	--	--	---
37.	Wirusowe zapalenie mózgu (inne niż przenoszone przez kleszcze)	---	--	--	---
38.	Zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze	---	--	--	---

39.	Inwazyjna choroba meningokokowa w tym : -posocznica	--	--	--	---
	- zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu)	--	--	--	---
40.	Inwazyjna choroba wywołana przez Haemophilus influenzae w tym: -posocznica,	--	--	--	---
	- zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu)	--	--	--	---
41.	Inwazyjna choroba pneumokokowa w tym: -posocznica	--	1	1	---
	- zapalenie płuc	--	--	--	---
	- zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu)	--	1	1	---
	- zapalenie opon m.rdz. i/lub zapalenie mózgu)	--	--	--	---
42.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes – ogółem w tym:	--	--	24	22
	- róża	--	--	24	22
	- Zespół wstrząsu toksycznego	--	--	--	--
	-Gorączka połogowa	--	--	--	--
	- inna określona i nieokreślona	--	--	--	--
43.	Gorączki krwotoczne	--	--	--	--
44.	Choroba wywołana przez hantawirusy	1	--	--	--
45.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ogółem W tym:	--	1	--	---
	- w innych chorobach objętych MZ- 56	--	1	---	---
	- inne określone i nieokreślone	--	--	--	---
46.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	1	1	2
47.	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	1	1	1	1
48.	Wirusowe zapalenie wątroby typ A	--	--	--	--
49.	Wirusowe zapalenie wątroby typ B	4	4	1	3
50.	Wirusowe zapalenie wątroby typ C	1	4	4	5
51.	Malaria	--	--	--	---
52.	Włośnica	---	--	--	---
53.	Wągrzyca	---	---	---	---
54.	Kiła	1	3	--	1
55.	Rzeżączka	--	--	--	---
56.	Bąblowica	--	1	--	1

57.	Legioneloza	--	--	--	---
58.	Gruźlica	8	5	6	4
59.	Grypa i podejrzenia grypy - ogółem	25 613	23820	29 871	35 804

1. AIDS i nowo wykryte zakażenia HIV

W latach 2014 -2017 nie zgłoszono zachorowań na AIDS. Ponadto w 2017r. nie zgłoszono żadnego nowo wykrytego zakażenia HIV. W latach poprzednich odnotowywane były nowo wykryte zakażenia HIV- ich poziom utrzymywał się na stałym poziomie – po 1 zgłoszeniu .

2. Bakteryjne zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W roku 2017r. wystąpił spadek zachorowań wywołanych przez odzwierzęce pałeczki jelitowe Salmonella (w 2017r. potwierdzono ogółem 8 zachorowań, w tym 1 przypadek zakażenia pozajelitowego). Od wielu lat nie notuje się występowania czerwonki bakteryjnej, duru brzuszego, durów rzekomych A, B i C , cholery.

W analizie innych bakteryjnych zakażeń jelitowych należy zwrócić uwagę na stały wzrost zachorowań. W 2017r. wystąpił znaczący wzrost zachorowań wywołanych przez Clostridium difficile – odnotowano 25 przypadków, w porównaniu do 16 zachorowań w 2016r. Zachorowania wystąpiły przede wszystkim u osób starszych hospitalizowanych i leczonych wcześniej antybiotykami. Poziom zachorowań wywołanych przez Escherichia coli utrzymuje się na stałym poziomie – ogółem 3 zachorowania, w tym 1 przypadek wywołany przez szczepy biegunkotwórcze oraz 2 zachorowania, w których nie potwierdzono chorobotwórczości szczepów. W 2017r. zgłoszono 1 przypadek zakażenia wywołanego przez Campylobakter potwierdzony badaniami bakteriologicznymi. Do innych bakteryjnych nieokreślonych zakażeń jelitowych zakwalifikowano zachorowania rozpoznane jako zakażenia wywołane przez Campylobakter, ale nie potwierdzone wynikami badań bakteriologicznych. W 2 przypadkach zakażenia jelitowe wystąpiły u dzieci do lat 2. Nie zgłoszono zachorowań wywołanych przez Yersinię, Escherichię coli enterokrwotoczną. W analizowanym okresie nie odnotowano występowania zatruc pokarmowych gronkowcowych, wywołanych jadem kiełbasianym czy Clostridium perfringens.

3. Giardioza (lamblioza) i Kryptosporidioza

W analizowanym okresie nie odnotowano zgłoszeń w/w zachorowań.

4. Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2017r. wystąpił spadek wirusowych zakażeń jelitowych, odnotowano ogółem 50 zgłoszeń zachorowań, w porównaniu do roku 2016, w którym odnotowano 65 zgłoszeń. Na uwagę zasługuje fakt, że 13 zgłoszonych zachorowań rozpoznano na podstawie objawów chorobowych bez potwierdzenia badaniami diagnostycznymi. Sytuacja taka dotyczy zgłoszonych zachorowań od lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. U osób hospitalizowanych rodzaj zakażenia jelitowego potwierdzany jest badaniami diagnostycznymi. Wśród wirusowych zakażeń jelitowych dominują zakażenia wywołane

przez Rotawirusy – odnotowano 29 zgłoszeń w 2017r. w porównaniu do 26 zachorowań potwierdzonych w 2016r). Wzrósł poziom zakażeń wirusowych wywołanych przez Norowirusy - odnotowano 8 zgłoszeń w porównaniu do 3 zgłoszeń w 2016r.) Wirusowe zakażenia jelitowe w 18 przypadkach wystąpiły u małych dzieci do lat 2. Ponadto zgłoszono 64 przypadki biegunki i zakażeń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym w 10 przypadkach zachorowania wystąpiły u dzieci do lat 2.

5. Krztusiec

W 2017r. nie zgłoszono żadnego zachorowania wywołanego przez pałeczkę *Bordetella pertussis* - w porównaniu do 2016r., w którym odnotowano 10 zachorowań potwierdzonych wynikami badań diagnostycznych.

6. Płonica (szkarlatyna)

W 2017r. wystąpił spadek zachorowań w porównaniu do roku ubiegłego (2016r. – 65 zachorowań, 2017r. – 36 zachorowań). Wszystkie zachorowania zgłoszone zostały przez lekarzy na podstawie objawów klinicznych i zakwalifikowano je jako przypadki możliwe. Zachorowania wystąpiły w grupie dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

7. Odra

W analizowanym okresie nie odnotowano zachorowań na odrę.

8. Różyczka

W 2017r. wzrosła liczba zachorowań – zgłoszono 3 przypadki, w porównaniu do 1 przypadku zgłoszonego w 2015r. Zachorowania zgłoszono na podstawie objawów chorobowych i zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe. Nie przeprowadzono badań diagnostycznych w celu potwierdzenia zachorowań.

9. Ospa wietrzna

W 2017r. nastąpił diametralny wzrost zachorowań (zarejestrowano 459 przypadków - w porównaniu do 2016r, w którym zarejestrowano 72 zachorowania). Zachorowania wystąpiły przede wszystkim u dzieci i młodzieży do 19 roku życia nie szczepionych.

10. Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2017r. zarejestrowano 2 zgłoszenia w porównaniu do 1 zgłoszenia w 2015r i 2016r. Zachorowania wystąpiły u osób nie szczepionych.

11. Borelioza

W 2017r. wystąpił ponowny wysoki wzrost zachorowań. Odnotowano 51 przypadków w porównaniu do 20 przypadków zgłoszonych 2016r. W zdecydowanej większości zachorowania przebiegały w postaci wczesnej - rumienia wędrującego. W postaci późnej dominuje postać stawowa boreliozy.

12. Wścieklizna oraz pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny (szczepienia)

W analizowanym okresie nie wystąpiło zachorowanie na wściekliznę u ludzi. Prowadzona jest profilaktyka wścieklizny w odniesieniu do osób pokąsanych przez zwierzęta, co do których istnieje podejrzenie o wściekliznę. W 2017r. szczepieniami profilaktycznymi przeciwko wściekliznie objęto 17 osób pokąsanych. W porównaniu do 2016r. nieznacznie wzrosła liczba osób objętych profilaktyką.

13. Ostre porażenie wiotkie u dzieci

Prowadzone jest stałe monitorowanie przypadków ostrych porażień wiotkich u dzieci i młodzieży do 15 roku życia. Monitorowaniem objęte są dzieci hospitalizowane w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie. W analizowanym okresie nie odnotowano zgłoszeń ostrych porażień wiotkich u dzieci.

14. Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu oraz wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze i inne

W analizowanym okresie nie odnotowano zgłoszeń zachorowań.

15. Inwazyjna choroba meningokokowa, inwazyjna choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W analizowanym okresie nie odnotowywano zachorowań. Realizowane są obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci przeciwko Hib co skutecznie wpływa na poprawę sytuacji epidemiologicznej w tym zakresie.

16. Inwazyjna choroba pneumokokowa

W 2017r. nie odnotowano zgłoszeń zachorowań.

17. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*

W 2017r. zgłoszono 22 przypadki zachorowań na różę. Poziom zachorowań utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Wszystkie zachorowania na podstawie objawów chorobowych zakwalifikowano jak przypadki możliwe. Nie zgłoszono występowania innych inwazyjnych postaci zakażenia *Streptococcus pyogenes*.

18. Choroba wywołana przez hantawirusy

W latach 2015-2017 nie zgłoszono żadnego zachorowania wywołanego przez wirusa Hanta. Po raz ostatni zachorowania wystąpiły w 2014r.

19. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych oraz mózgu inne bakteryjne i nieokreślone oraz w przebiegu innych chorób

Poziom zachorowań utrzymuje się na porównywalnym poziomie. W 2017r. wystąpiły 3 zachorowania, nie określono czynnika etiologicznego.

20. Wirusowe zapalenie wątroby

- **WZW typ A** – w analizowanym okresie nie odnotowano zgłoszeń zachorowań.
- **WZW typ B** – w 2017r. nastąpił wzrost zachorowań w porównaniu do 2016r. Odnotowano 3 przypadki zachorowań o przebiegu przewlekłym.
- **WZW typ C** – liczba zgłoszonych zachorowań wzrosła – zarejestrowano 5 przypadków przewlekłego WZW typ C.

Biorąc pod uwagę fakt utajonego oraz długotrwałego przebiegu zakażenia wirusami krwiopochodnymi – problemem jest zbyt mała wykrywalność zakażeń/ zachorowań.

21. Kiła

W 2017r. zgłoszono jeden przypadek kiły – zachorowanie potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

22. Bąblowica

W 2017r. zgłoszono jedno zachorowanie tasiemczycy bąblowcowej wywołane przez *Echinococcus multilocularis*.

23. Gruźlica

W 2017r. zgłoszono 4 przypadki gruźlicy płuc, w tym 2 osoby były prątkujące. W 2016r. 6 przypadków gruźlicy, w tym u 5 osób stwierdzono gruźlicę prątkującą na podstawie wyników badań laboratoryjnych. Nadzorem lekarskim i epidemiologicznym objęto osoby z kontaktu z chorymi w okresie prątkowania – przeprowadzono konsultacje i badania diagnostyczne. Nie stwierdzono gruźlicy u osób z kontaktu.

24. Grypa

Zachorowania na grypę mają charakter zmienny i sezonowy. W 2017r. zgłoszono 35 804 przypadki podejrzeń/ zachorowań na grypę, w tym 13 zachorowań potwierdzono badaniami laboratoryjnymi oraz 27 zachorowań, które wystąpiły w ognisku zakwalifikowano jako przypadki prawdopodobne. Pozostałe zgłoszenia oparte były na objawach klinicznych.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2017r nie zgłoszono występowania na terenie miasta Krosna ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

II. Realizacja szczepień ochronnych

Obowiązkowe szczepienia ochronne na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego realizowane są w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Wskaźniki stanu uodpornienia na dzień 31.12.2017r., obliczone na podstawie druku MZ-54 kształtują się na poziomie przekraczającym 90%. Odporność populacyjna wynosząca 95% zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym w większości szczepień jest zachowana.

Niemniej jednak w porównaniu do roku poprzedniego stwierdza się spadek wyszczepialności. Dla przykładu:

1. poziom uodpornienia dzieci urodzonych w roczniku 2017

- poziom uodpornienia przeciw WZW B wynosi 78,3% w porównaniu do 2016r. dla adekwatnego rocznika poziom uodpornienia wynosił 84,9%,
- poziom uodpornienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wynosi 39,5% w porównaniu do adekwatnego rocznika 2016r. poziom uodpornienia wynosił 48,2%.
- poziom uodpornienia przeciwko poliomyelitis oraz Haemophilus influenzae typ B wynosi 39,4% w porównaniu do adekwatnego rocznika 2016r. poziom uodpornienia wynosił 48,2%.

2. poziom uodpornienia dzieci urodzonych w roczniku 2016

- poziom uodpornienia przeciwko odrze, śwince i różyczce dzieci zaszczepionych w 2017r. wynosi 66,0% w porównaniu do adekwatnego rocznika zaszczepionych w roku 2016 poziom uodpornienia wynosił 70,8%.

Odnotowano ponad dwukrotny wzrost liczby noworodków nie zaszczepionych przeciwko gruźlicy (w 2017r. – nie zaszczepiono 39 noworodków, w porównaniu do 2016r., w którym nie zaszczepiono 15 noworodków).

Sytuacja taka wynika z ciągłego wzrostu liczby rodziców, którzy nie wyrażają zgody na szczepienia ochronne dzieci zarówno w oddziale noworodkowym jak i placówkach ambulatoryjnych. Zwraca się również uwagę na fakt, że niektóre dzieci nie są zdeklarowane do żadnego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Świadczeniodawcy zgłaszają, że w ich dokumentacji medycznej znajdują się karty uodpornienia wpływające z oddziałów noworodkowych, gdzie rodzice wstępnie deklarują lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - po czym nie składają deklaracji w żadnej z placówek. Jest to problem narastający.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie prowadzi postępowanie z zakresu egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Na koniec 2017r. podmioty lecznicze wykazały 62 rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. W związku z tym w trakcie prowadzonego postępowania wystosowano 33 wezwania do rodziców, wystawiono 17 upomnień, wystosowano 11 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wraz z tytułami wykonawczymi. Rodzice złożyli zarzuty dotyczące prowadzonego postępowania - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie rozpatrzył 8 spraw w niniejszym zakresie.

W 2017r. gmina Rymanów kontynuowała Gminny program profilaktyki zakażenia wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV - w ramach programu zaszczepiono 42 dziewczynki. Wzorem lat ubiegłych na terenie miasta Krosna realizowany był program szczepień przeciwko grypie adresowany do mieszkańców miasta w wieku 60 lat i więcej.

W niewielkim stopniu zwiększyła się liczba osób zaszczepionych przeciwko:

- grypie – w 2017r. zaszczepiono 3829 osób, w 2016r. zaszczepiono 3448 osób, natomiast w 2015r. – 3176 osób.
- ospie wietrznej – w 2017r. – 82 osoby, w 2016r. zaszczepiono 76 osób, natomiast w 2015r. zaszczepiono 72 osoby.

- kleszczowemu zapaleniu mózgu – w 2017r. zaszczepiono 107 osób, w 2016r. zaszczepiono 82 osoby, natomiast w 2015r. zaszczepiono 112 osób.

Zmniejszeniu uległa liczba osób zaszczepionych przeciwko:

- *Neisseria meningitidis* – w 2017r. zaszczepiono 34 osoby, w 2016r. zaszczepiono 41 osób, natomiast w 2015r. zaszczepiono 24 osoby.
- biegunce Rotawirusowej u dzieci – w 2017r. zaszczepiono 111 dzieci, w 2016r. zaszczepiono 131 dzieci, natomiast w 2015r. zaszczepiono 91 dzieci.

Biorąc pod uwagę skutki chorób wywołanych przez w/w drobnoustroje widzi się potrzebę uruchomienia programów zdrowotnych, w ramach których realizowane byłyby szczepienia ochronne u szerszej grupy populacji.

Realizacja szczepień po ekspozycji kształtuje się w następujący sposób:

- szczepienie przeciwko wścieklicznie – w 2017r. zaszczepiono 60 osób, natomiast w 2016r. zaszczepiono 42 osoby,
- szczepienie przeciwko tężcowi – w 2017r. zaszczepiono 604 osoby, natomiast w 2016r. zaszczepiono 456 osób.

Realizacja szczepień przeciwko WZWA:

- w 2017r. zaszczepiono 40 osób, natomiast w 2016r. zaszczepiono 28 osób.

III. Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą

1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą

Na terenie miasta Krosna nadzorem sanitarnym objęte są podmioty wykonujące działalność leczniczą stacjonarne i ambulatoryjne oraz praktyki zawodowe lekarzy i pielęgniarek. Stacjonarne i całodobowe świadczenia szpitalne realizowane są w 4 placówkach, natomiast świadczenia całodobowe inne niż szpitalne realizowane są w hospicjum stacjonarnym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.

Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne realizowane są przez podmioty lecznicze, w ramach praktyk zawodowych lekarskich oraz praktyk pielęgniarskich.

2. Szpitale

Na terenie miasta Krosna stacjonarne świadczenia zdrowotne szpitalne realizowane są w czterech szpitalach, w tym w jednym szpitalu jednodniowym. Kontrole sanitarne przeprowadzono we wszystkich obiektach.

Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie nie spełnia wszystkich wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W związku z wejściem w życie od dnia 30.11.2017r. zmian do art. 207 Ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej – świadczeniodawca złożył wniosek o wydanie opinii o wpływie na bezpieczeństwo pacjentów w związku z niespełnieniem wymagań, o których mowa w art. 22 ust.1 w/w ustawy. Wnioskodawca przedłożył analizę stopnia realizacji określonych w programie dostosowawczym wymagań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie opierając się na analizie przedłożonych dokumentów oraz wynikach kontroli sanitarnych w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego wydał postanowienie - opinię, w której stwierdził, że brak spełnienia przywołanych wymagań ma nieznaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów w zakresie posiadanych kompetencji określonych w art.1 pkt.7 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W 2017r. w szpitalu przeprowadzono wiele prac remontowych i modernizacyjnych mających na celu poprawę warunków techniczno-sanitarnych. Największą inwestycją było zrealizowanie projektu przebudowy pomieszczeń Oddziału Dziecięcego, Oddziału Noworodkowego z Pododdziałem Intensywnej Terapii Noworodków oraz Oddziału Ginekologiczno-Położniczego wraz z Traktem Porodowym.

Intercard Oddział Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii oraz Centrum Dializ Fresenius Ośrodek Dializ w Krośnie Stacja Dializ nr 26 w Krośnie ul. Korczyńska 57 - obiekty w dobrym stanie techniczno-sanitarnym odpowiadają wymaganiom obowiązującego rozporządzenia.

Szpital jednodniowy Specmed w Krośnie ul. Grodzka 47A stan techniczno-sanitarny pomieszczeń ocenia się jako dobry. Pomieszczenia zostały wyposażone w meble i sprzęt niezbędne do świadczenia usług zdrowotnych. Szpital jednego dnia nie posiada

kontraktu z NFZ. Zrealizowano bardzo niewielką ilość świadczeń zdrowotnych nie wymagających uruchomienia bloku operacyjnego.

Nadzór w zakresie zakażeń szpitalnych we wszystkich podmiotach leczniczych świadczących usługi zdrowotne szpitalne prowadzą Zespoły i Komitety Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Wszystkie osoby działające w zespołach kontroli zakażeń szpitalnych posiadają wymagane kwalifikacje. Biorąc pod uwagę wymagania co do liczby pielęgniarek epidemiologicznych (jedna pielęgniarka epidemiologiczna powinna przypadać na 200 łóżek), wymaganie nie jest spełnione w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie. Monitorowane jest występowanie zakażeń szpitalnych oraz drobnoustrojów chorobotwórczych będących czynnikami alarmowymi. Prowadzone są kontrole wewnętrzne przez członków zespołów kontroli zakażeń szpitalnych. We wszystkich pomiotach opracowane procedury w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym oparte są na obowiązujących standardach. W związku z rozprzestrzenianiem się w Polsce zakażeń szczepami wielolekoopornymi Enterobacteriaceae produkującymi karbapenemazy NDM, KPC, OXA-48 – we wszystkich podmiotach zaktualizowano bądź wprowadzono do stosowania nowe procedury w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się w/w drobnoustrojów.

W 2017r. zgłoszono wystąpienie ogniska epidemicznego w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie - zgłoszono ognisko zachorowań u dwóch pacjentów w oddziale chirurgicznym – zakażenie rany wywołane przez *Pseudomonas aeruginosa* MBL(+)- potwierdzone w KORDL. W związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego zwrócono uwagę na konieczność zapewnienia prawidłowych warunków izolacyjnych dla pacjentów z zakażeniem.

Dezynfekcja powierzchni oraz utrzymanie czystości i porządku w obiektach realizowane jest przez pracowników sekcji higieny szpitalnej bądź przez firmy zewnętrzne, które realizują procedury świadczeniodawców i wykorzystują preparaty do sprzątnięcia ustalone przez świadczeniodawcę. Do dezynfekcji dużych powierzchni bezdotykowych oraz do dezynfekcji powierzchni dotykowych wykorzystywane są preparaty dopuszczone do stosowania w obszarze medycznym zgodnie z ich zastosowaniem. Opracowane są zasady stosowania każdego preparatu z uwzględnieniem jego przeznaczenia stężenia i czasu zastosowania.

Dekontaminacja narzędzi – sterylizacja narzędzi prowadzona jest wyłącznie w centralnej sterylizatorni Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie, do której dostarczane są również narzędzia po dezynfekcji z innych szpitali, na podstawie zawartych umów dotyczących sterylizacji narzędzi. W centralnej sterylizacji odbywa się dezynfekcja z zastosowaniem przelotowych myjni – dezynfektorów, stosowana jest również w myjni ultradźwiękowa.

Transport narzędzi i sprzętu medycznego odbywa się w sztywnych pojemnikach. Transport narzędzi do/z bloku operacyjnego odbywa się z zastosowaniem profesjonalnych wózków transportowych. Proces sterylizacji prowadzony jest w dwóch autoklawach przelotowych, dwóch autoklawach nieprzelotowych, sterylizatorze na tlenek etylenu oraz sterylizatorze plazmowym. Kontrola procesów sterylizacji oraz dokumentowanie i archiwizowanie wyników kontroli prowadzone są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi. Stan techniczno-sanitarny pomieszczeń centralnej sterylizatorni jest dobry. Pomieszczenia sterylizatorni odpowiadają wymaganiom dla centralnej sterylizacji w szpitalu.

Zaopatrzenie w wodę – wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę do spożycia z wodociągów sieciowych. Ponadto Fresenius Nephrocare – dysponuje własną stacją uzdatniania wody niezbędną dla funkcjonującej stacji dializ. Nadzór nad jakością wody prowadzony jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Prowadzony jest monitoring jakości wody. W 2017r. w ramach nadzoru sanitarnego pobierano próbki wody z instalacji wody ciepłej w obiektach szpitalnych w kierunku Legionella spp. Nie wykryto obecności niniejszego drobnoustroju w badanych próbkach wody pobranych w szpitalu Intercard Krosno. W Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie w dniu 05.10.2017r. zostały pobrane próbki wody ciepłej w Oddziale Otorynolaryngologii - nie wykryto obecności bakterii Legionella sp. w 100ml wody. Natomiast w Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholu obecność bakterii Legionella sp. wynosiła powyżej 1 000 jtk/100ml, przy dopuszczalnej liczbie > 100 jtk/100ml, co wskazywało na wysoki poziom skażenia instalacji wody ciepłej. Wobec istniejącego zanieczyszczenia mikrobiologicznego instalacji ciepłej wody użytkowej w Oddziale Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie zobowiązał dyrekcję szpitala do natychmiastowego podjęcia działań interwencyjnych, przeprowadzenia zabiegów czyszczenia i dezynfekcji; woda nie nadawała się do prysznicy, ani też do urządzeń wytwarzających aerozole wodno-powietrzne. W trakcie przeprowadzonej kontroli sprawdzającej potwierdzono wykonanie działań naprawczych oraz przedłożono wynik badania wody ciepłej pobranej w miesiącu listopadzie 2017r. w Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholu, w którym w 100ml wody nie wykryto obecności bakterii Legionella sp.

Nieczystości płynne ze wszystkich obiektów odprowadzane są do kanalizacji publicznej. Okresowo prowadzona jest dezynfekcja ścieków pochodzących z Traktu Sekcyjnego Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie.

Gospodarka odpadami medycznymi - podmioty posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami medycznymi. W miejscu wytwarzania odpady medyczne zbierane są selektywnie zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Wstępne magazynowanie w podmiotach leczniczych w wydzielonych pomieszczeniach wyposażonych w urządzenia chłodnicze – dotyczy szpitala jednodniowego oraz szpitala Fresenius. Natomiast odpady medyczne ze szpitala Intercard przekazywane są do pomieszczenia w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie w 2017r. na wniosek szpitala wydał opinię sanitarną dotyczącą koncepcji przystosowania pomieszczeń do czasowego magazynowania odpadów medycznych na terenie Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego. Koncepcję uzgodniono pozytywnie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych z zastrzeżeniami, które sprecyzowano w przedmiotowej opinii do uwzględnienia w realizacji przedsięwzięcia. Odpady obierane są przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji.

Pranie bielizny szpitalnej – Wojewódzki Szpital Podkarpacki dysponuje pralnią z barierą higieniczną i realizuje również usługi pralnicze dla podmiotów zewnętrznych między innymi dla Fresenius, Intercard, Specmed.

Stacja Łóżek funkcjonuje w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie. Wykonuje się mycie i dezynfekcję łóżek, materacy, wyposażenia pokoi chorych. W obiekcie funkcjonuje komora dezynfekcyjna parowa typ DDA-7. Przeprowadzane są również zabiegi dezynfekcyjne poprzez zamgławianie przy użyciu urządzenia Aerosept 100VF.

Trakt Sekcyjny Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie nie spełnia wymagań obowiązującego rozporządzenia w zakresie zapewnienia śluzu szatniowej dla pracowników oraz dojazdu do obiektu widocznego z okien oddziałów szpitalnych oraz innych części obiektu szpitalnego. Obowiązuje decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie.

W obiektach szpitalnych przeprowadzono ogółem 8 kontroli, w tym 5 to kontrole kompleksowe wynikające z planu pracy, natomiast 3 to kontrole dodatkowe związane z występowaniem ognisk epidemicznych, wydawaniem opinii sanitarnych.

3. Podmioty stacjonarne udzielające świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne

Zakład Opiekuńczo Leczniczy i Hospicjum Stacjonarne Krosno ul. Grodzka 45

Stan techniczno-sanitarny obiektu ocenia się jako dobry. Spełnia wymagania obowiązującego rozporządzenia. Decyzja obligująca do wyposażenia pomieszczenia brudownika w myjkę-dezynfektor do basenów i kaczek została wykonana - zainstalowano myjnię dezynfektor do basenów i kaczek w pomieszczeniu brudownika.

Za utrzymanie czystości i porządku odpowiada personel placówki. Do dezynfekcji powierzchni wykorzystywane są preparaty dopuszczone do stosowania w obszarze medycznym, stosownie do ich przeznaczenia. Wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego użycia. Nie jest prowadzona sterylizacja.

Powołany jest zespół do prowadzenia kontroli wewnętrznej. Opracowane procedury są zgodne ze standardami. Kontrola wewnętrzna prowadzona zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. W 2017r. nie zgłaszano wystąpienia ognisk epidemicznych.

Obiekt zaopatrzony w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągu sieciowego Krosno, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Gospodarka odpadami medycznymi jest uregulowana. Odpady medyczne zbierane selektywnie w miejscu wytwarzania, wstępnie magazynowane w pomieszczeniu wyposażonym w urządzenie chłodnicze. Odpady medyczne odbierane są przez firmę specjalistyczną - zgodnie z zawartą umową. Bielizna prana w pralni Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie. Transport bielizny z zastosowaniem przyczepki zamykanej poddawanej dezynfekcji. W obiektach przeprowadzono ogółem 2 kontrole wynikające z planu pracy.

4. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W ewidencji znajduje się 65 obiektów będących w strukturach ambulatoryjnych podmiotów leczniczych prowadzonych przez przedsiębiorców. Przeprowadzono ogółem 25 kontroli sanitarnych w obiektach. Stan techniczno- sanitarny obiektów ocenia się jako dobry i dostateczny. Nie stwierdza się obiektów o złym stanie technicznym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie w 2012r. zaopiniował 4 programy dostosowawcze złożone przez ambulatoryjne podmioty lecznicze – dotyczące dostosowania obiektów do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012r., w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W związku z wejściem w życie zmian do art. 207 Ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej - na podstawie posiadanej dokumentacji oceniono, że 3 podmioty lecznicze nie zrealizowały wszystkich postanowień złożonych programów dostosowawczych. Podmioty te nie występowały do tut. Inspektora w sprawie wydania opinii o bezpieczeństwie pacjentów.

Wyegzekwowano 1 decyzję nakazowo- opłatową dotyczącą zapewniania stanowiska mycia rąk w pomieszczeniu masażu, co zostało pominięte w trakcie przeprowadzanego remontu. W trakcie kontroli sprawdzającej potwierdzono wykonanie obowiązku decyzji.

Wydano 1 decyzję o opłacie w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie procedur postępowania zapobiegającego zakażeniom i chorobom zakaźnym oraz braku kontroli wewnętrznej. Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości usunięto bezzwłocznie.

Ocena procedur dezynfekcyjnych - w placówkach opracowane są procedury postępowania zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Procedury dotyczą przede wszystkim higieny rąk, utrzymania czystości i dezynfekcji powierzchni dotykowych, bezdotykowych i zanieczyszczonych materiałem biologicznym, postępowania z narzędziami poddawanych sterylizacji, postępowania z odpadami, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Stosowane są środki do dezynfekcji dopuszczone do obszaru medycznego, dostosowane do obszaru zastosowania.

Sterylizacja narzędzi - prowadzona wyłącznie w autoklawach. Monitoring skuteczności procesów sterylizacji prowadzony jest przez podmioty lecznicze. Kontrola skuteczności procesów sterylizacji obejmuje kontrolę parametrów fizycznych autoklawu oraz zastosowanie testów chemicznych i biologicznych do kontroli przebiegu procesów sterylizacji.

Gospodarka odpadami medycznymi - segregacja odpadów medycznych prowadzona w miejscu powstawania. Podmioty posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami medycznymi. Odpady obierane są przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji. Podmioty posiadają dokumentację potwierdzającą oddanie i utylizację odpadów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

5. Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie; indywidualne, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarzy dentystów

W ewidencji znajduje się:

- 20 indywidualnych praktyk lekarskich ogółem, w tym: 18 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów,
- 176 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich, w tym 32 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów,
- 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów.

Przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych w/w obiektów.

Stan techniczny pomieszczeń indywidualnych, specjalistycznych i grupowych praktyk lekarskich i lekarzy dentystów ocenia się jako dobry. W zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymagań stwierdza się, że w 2012r. zaopiniowano 1 program dostosowawczy złożony przez lekarza prowadzącego praktykę lekarską – dotyczący dostosowania obiektu do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012r., w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W zawiązku z wejściem w życie zmian do art. 207 Ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej - na podstawie posiadanej dokumentacji oceniono, że podmiot leczniczy zrealizował program dostosowawczy.

Ocena procedur dezynfekcyjnych – świadczeniodawcy mają opracowane procedury postępowania zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Procedury dotyczą przede wszystkim higieny rąk, utrzymania czystości i dezynfekcji powierzchni dotykowych, bezdotykowych i zanieczyszczonych materiałem biologicznym, postępowania z narzędziami poddawanych sterylizacji, postępowania z odpadami, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Stosowane są środki dezynfekcyjne dopuszczone do obszaru medycznego dostosowane do obszaru zastosowania.

Sterylizacja narzędzi - prowadzona wyłącznie w autoklawach. Monitoring skuteczności procesów sterylizacji prowadzony jest przez świadczeniodawców. Kontrola skuteczności

procesów sterylizacji obejmuje kontrolę parametrów fizycznych autoklawu oraz zastosowanie testów chemicznych i biologicznych do kontroli przebiegu procesów sterylizacji.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi - segregacja odpadów medycznych prowadzona jest w miejscu ich wytwarzania. Świadczeniodawcy posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami medycznymi. Odpady obierane są przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji. Prowadzący działalność posiadają dokumentację potwierdzającą oddanie i utylizację odpadów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

6. Indywidualne, specjalistyczne praktyki pielęgniarskie

W ewidencji znajduje się 9 indywidualnych praktyk pielęgniarskich oraz 2 indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarskie. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne obiektów. Świadczenia zdrowotne realizowane są w środowiskach zamieszkania pacjentów. Pielęgniarki prowadzące działalność dysponują gabinetami, których stan techniczno – sanitarny ocenia się jako dobry. Spełniają wymagania rozporządzenia. Nie składano programów dostosowawczych do zaopiniowania.

Ocena procedur dezynfekcyjnych - świadczeniodawcy mają opracowane procedury postępowania zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Procedury dotyczą przede wszystkim higieny rąk, utrzymania czystości i dezynfekcji powierzchni dotykowych, bezdotykowych i zanieczyszczonych materiałem biologicznym, postępowania z odpadami, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Stosowane są środki dezynfekcyjne dopuszczone do obszaru medycznego dostosowane do obszaru zastosowania.

Sterylizacja - nie jest prowadzona, personel pracuje w oparciu o sprzęt jednorazowego użycia.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi - segregacja odpadów medycznych prowadzona jest w miejscu ich wytwarzania. Odbiór odpadów medycznych przez uprawnione firmy i przekazywane do utylizacji. Świadczeniodawcy posiadają dokumentację potwierdzającą oddanie i utylizację odpadów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

IV. Jakość wody przeznaczanej do spożycia

1. Zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę

Dla mieszkańców miasta Krosno woda przeznaczona do spożycia dostarczana jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o w Krośnie. Woda dla potrzeb wodociągu sieciowego Krosno produkowana jest w trzech zakładach uzdatniania wody. Jakość produkowanej wody podlega monitorowaniu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego jak również przez właściciela wodociągu.

W trakcie roku w przebadanych próbkach wody z wodociągu sieciowego Krosno nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Badania jakości wody obejmowały parametry z zakresu monitoringu kontrolnego i przeglądowego określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r., poz.1989). Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi produkowana przez MPGK Sp. z o. o Krosno jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów. Jakość wody produkowanej przez wodociąg sieciowy oceniona została jako dobra, z wody korzysta ok. 45 000 mieszkańców Krosna. W 2017r. zostało wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie 11 decyzji administracyjnych: 1 zatwierdzenie laboratorium MPGK Sp. z o. o. Krosno, 10 decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia.

2. Studnie publiczne

Jak co roku, w ramach ćwiczeń z Obrony Cywilnej pobrano próbkę wody do badania mikrobiologicznego i fizykochemicznego z 1 studni publicznej P-23 w Krośnie przy ul. Grodzka 66 - badana próbka wody w zakresie oznaczonych parametrów nie spełniała wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r., poz.1989) ze względu na przekroczony parametr mętności.

3. Woda ciepła

W 2017r. w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody ciepłej z instalacjach wewnętrznych w budynkach użyteczności publicznej wykonano badania próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp. w 2 obiektach szpitalnych. Jakość wody w jednym szpitalu spełniała wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r., poz.1989), natomiast w drugim stwierdzono wysokie skażenie instalacji wody ciepłej bakteriami Legionella sp. w jednym z oddziałów szpitalnych. W wyniku podjętych natychmiastowych działań przez dyrekcję, uzyskano poprawę jakości wody pod względem badanego parametru co zostało potwierdzone przeprowadzonymi wynikami badań wody ciepłej.

Ponadto pobrane zostały próbki wody ciepłej w domu studenta oraz w domu pomocy społecznej w Krośnie. Na podstawie wykonanych badań laboratoryjnych stwierdzono, że jakość wody ciepłej w obiekcie domu pomocy społecznej spełnia wymagania cytowanego wyżej rozporządzenia, natomiast w domu studenta w jednej próbce stwierdzono średnie skażenie instalacji wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Zostały podjęte natychmiastowe działania naprawcze w celu uzyskania poprawy jakości wody ciepłej, przedłożony wynik badania wody potwierdził skuteczność działań. Na poprawę jakości wody ciepłej w obiektach było prowadzone przez Inspektora Sanitarnego postępowania administracyjne.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2017r. objął nadzorem sanitarnym obiekty użyteczności publicznej, tj. obiekty świadczące usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, gabinet tatuażu, obiekty sportowe i rekreacyjne, piaskownice i place zabaw dla dzieci na osiedlach mieszkaniowych, cmentarz, dom przedpogrzebowy, zakłady pogrzebowe, ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy, schronisko dla bezdomnych, dworzec PKS, stacje paliw, muzeum, dom kultury, kina, prywatne firmy świadczące usługi przewozowe dla osób, autobusy i przystanki MKS, parkingi miejskie.

1. **Obiekty świadczące usługi hotelarskie** - skontrolowano 8 obiektów, w tym 6 hoteli oraz 2 pokoje noclegowe na terenie miasta, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – technicznego i porządkowego.
2. **Obiekty świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu** – skontrolowano ogółem 84 zakłady (50 zakładów fryzjerskich, 11 zakładów fryzjersko-kosmetycznych, 29 kosmetycznych, 1 gabinet tatuażu oraz 3 zakłady odnowy biologicznej).
W trakcie prowadzonych kontroli stwierdzono w jednym zakładzie fryzjersko-kosmetycznym nieprawidłowości w zakresie stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń obiektu, stolarki drzwiowej, brak zapewnianie bieżącej ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu WC. Została wydana przez tutejszego Inspektora Sanitarnego decyzja nakazowa na poprawę stwierdzonego stanu z terminem realizacji do dnia 31.12.2017r. – aktualnie prowadzone jest postępowanie administracyjne.
Natomiast w 1 obiekcie zakładu odnowy biologicznej w trakcie kontroli zakładu stwierdzono brak opracowanej procedury dotyczącej zapewnienia ochrony przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi podczas świadczenia usług, wydano zalecenie pokontrolne opracowania w/w procedury i przedłożenia jej w PSSE w Krośnie (zalecenie wykonano).
W pozostałych skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przestrzegania reżimu sanitarnego w czasie wykonywania usług, jak również zaniedbań bieżącego stanu porządkowego.
3. **Obiekty sportowe i rekreacyjne** – skontrolowano lodowisko, 2 hale sportowe, 2 stadiony, ogródek jordanowski, park przygody, klub żużlowy, 2 kryte pływalnie, 15 piaskownic i placów zabaw zlokalizowanych na osiedlach oraz pobrano do badań laboratoryjnych piasek z 3 piaskownic. W w/w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarno-porządkowego. We wszystkich skontrolowanych piaskownicach przed sezonem dokonano całkowitej wymiany piasku w piaskownicach, niezbędnych napraw i przeglądów. W 2017r. w ramach nadzoru pobrano do badania piasek z 3 piaskownic ogólnodostępnych w kierunku oznaczenia inwazyjnych jaj pasożytów oraz bakterii chorobotwórczych z rodzaju salmonella. W badanych próbkach nie stwierdzono ich obecności.

W obiektach 2 krytych pływalni - badania jakości wody w nieckach basenowych wykonywane były w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę pływalni - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U.

z 2015r., poz. 2016). Badania jakości wody w pływalniach wykonywane były przez laboratorium akredytowane.

W ciągu roku w badanych próbkach wody z niecek basenowych i wanien z hydromasażem występowały przypadki zanieczyszczenia mikrobiologicznego, a w wyniku podejmowanych natychmiastowych działań przez zarządcę krytych pływalni uzyskiwano poprawę jakości wody (wyłączano niecki basenowych z użytkowania, przeprowadzano zabiegi dezynfekcyjne). Poprawę jakości wody potwierdzano wynikami badań laboratoryjnych.

W nieckach basenowych stwierdzano również przypadki przekroczonych wartości parametrów takich jak: chloroformu oraz sumy THM, które były obniżane w wyniku podjętych działań naprawczych.

W badanych próbkach wody z niecek basenowych oraz w wykonywanych na miejscu bieżących odczytów z urządzeń pomiarowych - występowały przekroczenia wartości normatywnych chloru związanego, chloru wolnego, potencjału redoks. Według otrzymanych wyjaśnień – przy obecnym systemie uzdatniania wody basenowej (wyłącznie podchlorynem sodu) jest bardzo trudno obniżyć wartości w/w parametrów pomimo podejmowanych działań.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2017r. zostały pobrane próbki wody z systemów cyrkulacji i z niecek basenowych do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych w przedmiotowych obiektach. W badanych próbkach wody nie stwierdzano zanieczyszczenia mikrobiologicznego, natomiast wystąpiły przekroczenia parametrów chloroformu, sumy THM. O powyższym poinformowano właściciela obiektu, który podjął działania mające na celu ich obniżenie do wartości określonej w rozporządzeniu.

W 2017r. zostały wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie 2 zbiorcze roczne oceny jakości wody na pływalniach.

4. **Cmentarzy komunalny i dom przedpogrzebowy** zlokalizowane w Krośnie przy ul. Wyszyńskiego. Stan sanitarno-porządkowy terenu cmentarza i domu przedpogrzebowego w dniach kontroli nie budził zastrzeżeń.
5. Na terenie miasta zarejestrowane są **3 firmy pogrzebowe świadczące usługi w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich**. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych pojazdów specjalistycznych w dniach kontroli nie budził zastrzeżeń.
6. **Ustępy publiczne**. Prowadzono kontrole sanitarne w 2-ch ustępach publicznych podległych Urzędowi Miasta Krosna oraz w 1 ustępie na terenie dworca PKS. Stan sanitarno-porządkowy ustępów w trakcie przeprowadzanych kontroli nie budził zastrzeżeń.
7. Skontrolowane na terenie miasta **2 domy pomocy społecznej** (całodobowe) oraz **1 środowiskowy dom samopomocy** - pod względem stanu sanitarno-technicznego oceniono jako dobre.
8. Przeprowadzono kontrolę sanitarną **Schroniska im. Brata Alberta** zlokalizowanego przy ul. Wojska Polskiego - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.
9. **Dworzec PKS** - budynek dworca obejmuje tylko poczekalnię dla podróżnych, która wyposażona jest w ławeczki i pojemniki na śmieci; stan sanitarno- porządkowy

i techniczny w dniu kontroli poczekalni dworca nie budził zastrzeżeń. Budynek administrowany jest przez firmę KROSINWEST Sp. z o.o. Warszawa. Firma PKS S.A. w Krośnie, która wcześniej zarządzała dworcem jest w upadłości i nie zajmuje się przewozem pasażerów. Autobusy, autokary wynajmowane lub sprzedawane prywatnym przewoźnikom.

10. Skontrolowano **1 stację paliw** na terenie miasta Krosna - w obiekcie znajdują się ustępy ogólnodostępne dla podróżnych – w dniu kontroli stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budził zastrzeżeń. Toalety wyposażone w środki higieniczne i czystościowe. Na stacji paliw nie znajduje się zlewnia ścieków z autokarów.
11. Skontrolowano **1 muzeum w Krośnie** – w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.
12. W 2017r. skontrolowano **2 kina** – podczas kontroli w 1 obiekcie stwierdzono zaniżony stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ustępów ogólnodostępnych. Została wydana decyzja administracyjna na poprawę stwierdzonego stanu – aktualnie jest w trakcie realizacji. W drugim obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.
13. Skontrolowano **obiekt Podkarpackiego Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza** w Krośnie - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarno-porządkowego.
14. Wyrównanie skontrolowano **10 autobusów MKS, 4 wiaty przystanków MKS oraz 5 płatnych parkingów** zlokalizowanych na terenie miasta Krosna. W/w kontrole przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Urzędu Miasta i Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o. o w Krośnie. Bieżący stan sanitarny w dniach kontroli nie budził zastrzeżeń.
15. Skontrolowano **4 prywatne firmy przewozowe** w zakresie świadczenia usług przewozów pasażerskich zlokalizowane na terenie miasta Krosna. Wyrównanie skontrolowano **33 środki transportu samochodowego (autokary, autobusy, busy)** – w dniach kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu porządkowego.

W 2017r. wydano 8 decyzji zezwalających na dokonanie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich na cmentarzach komunalnych w Krośnie (na wydobywanie i przeniesienie w obręb cmentarza lub przewiezienie na cmentarz w innej miejscowości), 1 decyzję odmawiającą wydanie zezwolenia na ekshumację szczątków ludzkich. Ponadto wydano 9 pozytywnych opinii sanitarnych zezwalających na sprowadzenie do kraju zwłok lub szczątków ludzkich.

VI. Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz żywienia zbiorowego

Bezpieczeństwo i zdrowie ludzi są jednym z ważniejszych celów polityki Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Polsce w zakresie zdrowia publicznego. Zapewnienie bezpiecznej żywności wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany. Urzędowa kontrola żywności w kraju obejmuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- warunków produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Przepisy prawa krajowego jak i wspólnotowego obowiązują wszystkich producentów żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością lub wyrobów kosmetycznych, którzy ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo zdrowotne produkowanych i wprowadzanych do obrotu wyrobów. Prawo stanowi, że żywność i produkty niebezpieczne nie mogą być wprowadzane do obrotu, a te już wprowadzone podlegają natychmiastowemu wycofaniu. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w ramach urzędowej kontroli żywności, przedmiotów użytku lub wyrobów kosmetycznych mają zapewnić stałe monitorowanie ich bezpieczeństwa i jednocześnie zapobiegać potencjalnym zagrożeniom dla zdrowia konsumentów.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE) w Krośnie realizuje zadania z zakresu urzędowej kontroli żywności działając na podstawie Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz innych przepisów krajowych oraz wspólnotowych. Urzędowa kontrola żywności ma na celu: zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności, wyrobów i materiałów do kontaktu z żywnością, a tym samym ochrony zdrowia konsumentów oraz zapobieganie lub wyeliminowanie ryzyka spożycia przez ludzi żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej jak również użyciu wyrobów i materiałów do kontaktu z żywnością które nie spełniają wymogów określonych w przepisach prawa krajowego i wspólnotowego.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie na terenie miasta Krosna w 2017r. wpisanych było 693 zakłady, w tym:

- 51 zakładów produkcji żywności,
- 188 obiektów obrotu detalicznego żywnością (sklepy, supermarkety, kioski),
- 136 obiektów innego typu obrotu żywnością (w tym sprzedaż na odległość, apteki, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu zatwierdzone w 2017 r.),
- 29 zakładów obrotu hurtowego żywnością,
- 147 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
- 52 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,

- 14 miejsc hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 16 obiektów hurtowego lub detalicznego obrotu produktami kosmetycznymi.

W roku 2017 na terenie działania PPIS w Krośnie skontrolowano łącznie 253 obiekty, co stanowi 36,5% wszystkich obiektów, w tym:

- 12 zakładów produkcji żywności,
- 101 obiektów obrotu detalicznego żywnością (sklepy, supermarkety, kioski),
- 33 obiekty innego typu obrotu żywnością (w tym sprzedaż na odległość, apteki, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu),
- 12 zakładów obrotu hurtowego żywnością,
- 67 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
- 20 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 1 wytwórnię materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 3 miejsca hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 4 obiekty detalicznego obrotu wyrobami kosmetycznymi.

Tabela 1. Udział skontrolowanych obiektów do ilości zakładów ujętych w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Grupa zakładów	Ilość zakładów ujętych w rejestrze	Ilość zakładów skontrolowanych	Udział procentowy skontrolowanych obiektów do ilości zakładów ujętych w rejestrze [%]
Zakłady produkcji żywności	51	12	23,5%
Obiekty obrotu detalicznego żywnością - sklepy	188	101	53,7%
Obiekty innego typu obrotu żywnością	136	33	24,3%
Zakłady obrotu hurtowego żywnością	29	12	41,4%
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	147	67	45,6%
Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	52	20	38,5%
Środki transportu zatwierdzone w 2017 roku	11	11	100%

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6	1	16,7%
Miejsca hurtowego i detalicznego obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	3	21,4%
Obiekty hurtowego i detalicznego obrotu produktami kosmetycznymi	16	4	25%

W skontrolowanych zakładach pracownicy Sekcji HŻiŻ przeprowadzili łącznie 395 kontroli sanitarnych, w tym: 130 kontroli kompleksowych, 161 kontroli tematycznych (dotyczących odbiorów nowych lub przejmowanych obiektów oraz w związku z powiadomieniami Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach systemu RASFF), 37 kontroli interwencyjnych w związku z interwencjami klientów i konsumentów, 10 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków z decyzji administracyjnych, 20 kontroli importowych oraz 37 kontroli sanitarnych odbiorowych wspólnie z Sekcją Nadzoru Zapobiegawczego.

W nadzorowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych najczęściej kwestionowano:

- nieprawidłowy bieżący stan sanitarny w pomieszczeniach zakładu,
- nieprawidłowy stan techniczny obiektów (ścian, sufitów i podłóg, wyposażenia),
- brak wyników badań laboratoryjnych przygotowywanych i serwowanych posiłków, potwierdzających właściwą ich jakość zdrowotną pod względem mikrobiologicznym jak również badań sanitarnych ze sprzętu produkcyjnego i naczyń stołowych, potwierdzających prawidłowość prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów, wyrobów gotowych,
- nieprawidłowe znakowanie produkowanych wyrobów gotowych,
- brak odzieży ochronnej dla pracowników zakładu,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarnych,
- brak przestrzegania zapisów w opracowanych procedurach i instrukcjach GHP/GMP i HACCP.

W 2017 r. w związku z prowadzonym nadzorem sanitarnym nad zakładami wydano 332 decyzje administracyjne, w tym:

- decyzje opłatowe: 86
- decyzje nakazowe: 2
- decyzje nakazowo-opłatowe: 33
- decyzje dotyczące zmiany terminu: 4
- decyzje dotyczące umorzenia decyzji: 5

- decyzje zatwierdzające: 90
- decyzje zatwierdzające warunkowe: 44
- decyzje przedłużające zatwierdzające warunkowe: 12
- decyzje wykreślenia zakładu: 56

Ponadto dokonano 23 wpisy do rejestru zakładów na podstawie art. 63 ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Za techniczne i bieżące uchybienia w zakresie stanu sanitarnego obiektów, za sprawdzenie wydanych zaleceń pokontrolnych oraz kontrolę importu wystawiono łącznie 119 decyzji opłatowych na łączną kwotę 10 429 zł.

Za nieprawidłowe znakowanie, reklamę i prezentację środków spożywczych oraz za wprowadzanie do obrotu handlowego w jednostkach systemu oświaty niedozwolonych środków spożywczych skierowano do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obu przypadkach PPWIS nałożył na przedsiębiorców kary pieniężne w łącznej wysokości 11 800 zł.

Za zaniedbania sanitarno-porządkowe oraz wynikające z art. 100 ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia nałożono na przedsiębiorców 28 mandatów karnych na łączną kwotę 3 750 zł.

W 2017r. Sekcja Higieny Żywności i Żywienia uczestniczyła w realizacji Krajowego Programu Poboru Próbek Żywnościowych opracowanego przez Głównego Inspektora Sanitarnego. W obiektach funkcjonujących na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie ogółem pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu 157 próbek środków spożywczych oraz przedmiotów użytku z zakładów produkcyjnych, miejsc obrotu detalicznego i hurtowego oraz zakładów żywienia zbiorowego. Zakwestionowano 5 próbek tj. 3,18% z powodu zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Stosunkowo niski wskaźnik próbek kwestionowanych świadczy o tym, że oferowana konsumentom żywność spełnia kryteria w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, co pozostaje również w związku z sukcesywną poprawą warunków produkcji i obrotu środkami spożywczymi.

W 2017 roku na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego przeprowadzono kontrole w obiektach nieujętych w rejestrze PPIS w Krośnie tj. w stoiskach handlowych i zakładach małej gastronomii zorganizowanych w czasie trwania imprez masowych. W trakcie imprez okolicznościowych przeprowadzono 9 kontroli nie stwierdzając uchybień w zakresie bieżącego stanu sanitarnego stoisk oraz w zakresie jakości oferowanych do sprzedaży dań lub środków spożywczych.

W ramach granicznej kontroli sanitarnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 20 kontroli. Kontrole towarów przeprowadzono na terenie Urzędu Celnego. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości zdrowotnej importowanych towarów oraz warunków transportu. Przedkładana dokumentacja przewozowa zawierająca również świadectwa jakości nie budziła zastrzeżeń. Ocenie poddano 18 partii wodorowęglanu sodu – import z Bośni i Hercegowiny, 1 partię wiśni importowanych z Serbii oraz 1 partię wyrobów ceramicznych – import z Chin.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie reagował w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RASFF). Prowadzono 19 spraw związanych z ww. systemem. Otrzymano 7 powiadomień informacyjnych oraz 12 alarmowych. Wycofywaniu z obrotu handlowego podlegały środki spożywcze z powodu obecności zanieczyszczeń chemicznych lub mikrobiologicznych, obecności w środku spożywczym substancji alergennych lub przekroczenia dopuszczalnej zawartości konserwantów lub występowania nieautoryzowanych składników żywności.

W związku z powyższym przeprowadzono w nadzorowanych obiektach 28 kontroli sanitarnych.

Zgodnie z wytycznymi do działalności kontrolnej w 2017 roku kontynuowano nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywnością wzbogaconą jak również produktami kosmetycznymi (system RAPEX). W ramach prowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa w zakresie wprowadzania do obrotu suplementów diety i śsspż oraz w zakresie kwalifikacji i poprawności oznakowania. W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 15 próbek suplementów diety, z których żadna nie została zakwestionowana.

Wzorem lat ubiegłych wnikliwym nadzorem objęto również objekty na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, w których zaniedbania natury sanitarno-higienicznej mogłyby spowodować zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Zakwalifikowano je jako priorytetowe w sprawowaniu nadzoru sanitarnego.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie zgodnie z wytycznymi do działalności kontrolnej na rok 2017 kontynuował prowadzenie „AKCJI LATO” obejmującej kontrolę obiektów żywnościowo-żywieniowych zlokalizowanych przy trasach komunikacyjnych, w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych oraz w miejscach zgromadzeń ludności. Ogółem przeprowadzono 12 kontroli zakładów produkcji i obrotu żywnością. W szczególności przeprowadzono: 1 kontrolę sklepu spożywczego, 1 kontrolę zakładu małej gastronomii, 1 kontrolę punktu sprzedaży lodów, 9 kontroli obiektów ruchomych i tymczasowych. Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego ani sanitarno-porządkowego obiektów.

W 2017 roku wpłynęło do tut. Inspektora Sanitarnego 9 interwencji dotyczących niewłaściwej jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, jakości żywienia, niewłaściwych warunków techniczno-sanitarnych obiektów lub innych. W trakcie prowadzonych działań kontrolnych potwierdzono zasadność wniesienia 2 interwencji. Wobec przedsiębiorców u których interwencje potwierdziły się stosowano przewidziane przepisami prawa sankcje, między innymi nałożono 2 grzywny w formie mandatów karnych na łączną kwotę 300 zł, wydano 2 decyzje administracyjne.

Charakterystyka skontrolowanych zakładów

Zakłady produkcji środków spożywczych

Wytwórnice lodów i automaty do lodów

Tabela 1. Charakterystyka wytwórni lodów i automatów do lodów

Wytwórnice lodów i automaty do lodów	
Liczba zakładów wg rejestru	26
Liczba skontrolowanych zakładów	7
Ilość przeprowadzonych kontroli	9
Ilość decyzji administracyjnych	3
Liczba mandatów	2
Kwota mandatów (zł)	250

W rejestrze obiektów nadzorowanych przez PPIS w Krośnie znajdowało się 5 wytwórni lodów i 21 punktów sprzedaży lodów z automatów. W 2017 r. skontrolowano 1 wytwórnię lodów oraz 6 automatów do lodów. Procedury i instrukcje GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP wdrożono we wszystkich wytwórniach oraz automatach do lodów.

Do badań laboratoryjnych mikrobiologicznych pobrano łącznie 20 próbek lodów, z których zdyskwalifikowano 5. Próbki nie spełniały wymagań ze względu na zwiększone zanieczyszczenie mikrobiologiczne bakteriami z rodziny Eterobacteriaceae. Kwestionowane próbki lodów były podstawą do podjęcia działań administracyjnych u producentów oraz nakładania mandatów karnych. Okresowo wstrzymano działalność produkcyjną jednego punktu sprzedaży lodów z automatu. Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości w kontrolowanych wytwórniach i automatach to:

- nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń,
- brak wyników badania gotowych wyrobów,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców i półproduktów przeznaczonych do produkcji lodów.

Piekarnie

Piekarnie zlokalizowane na terenie PPIS w Krośnie to zazwyczaj zakłady usytuowane w budynkach, w których utrudniona jest modernizacja i poprawa stanu technicznego pomieszczeń. Dostawa pieczywa z piekarni do punktów sprzedaży detalicznej odbywa się środkami transportu dostosowanymi do rodzaju przewożonych środków spożywczych, posiadającymi stosowne decyzje zatwierdzenia. Przedsiębiorcy wprowadzają również swoje wyroby do obrotu w ramach handlu obwoźnego, z własnych ruchomych punktów sprzedaży, zatwierdzonych przez PPIS w Krośnie.

Tabela 2. Charakterystyka piekarni

Piekarnie	
Liczba zakładów wg rejestru	8
Liczba skontrolowanych zakładów	1
Ilość przeprowadzonych kontroli	1
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

W trakcie przeprowadzanych kontroli najczęściej stwierdzano następujące uchybienia:

- brak funkcjonalności pomieszczeń zakładu,
- brak prowadzenia kontroli własnej produktów lub jej dokumentowania w tym brak wyników badań laboratoryjnych,

We wszystkich zakładach wdrożone są procedury i instrukcje dobrej praktyki higienicznej (GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasady systemu HACCP (analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli).

Ciastkarnie

Pod nadzorem PPIS w Krośnie znajdowało się 21 wytwórni ciast. Wśród ciastkarni funkcjonują zakłady o dostatecznym stanie technicznym, zlokalizowane w budynkach mieszkalnych, niefunkcjonalnych bez możliwości rozbudowy, oraz obiekty zmodernizowane, dobrze wyposażone, których stan sanitarno-techniczny jest dobry.

Tabela 3. Charakterystyka ciastkarni

Ciastkarnie	
Liczba zakładów wg rejestru	4
Liczba skontrolowanych zakładów	1
Ilość przeprowadzonych kontroli	1
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

W 2017 r. do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologicznych pobrano 10 próbek wyrobów ciastkarskich – żadna próbka nie została zdyskwalifikowana.

Wszystkie zarejestrowane ciastkarnie posiadają opracowany i wdrożony system HACCP oraz dokumentacje dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej GHP/GMP.

Zakłady garmażeryjne

Tabela 4. Charakterystyka zakładów garmażeryjnych

Zakłady garmażeryjne	
Liczba zakładów wg rejestru	8
Liczba skontrolowanych zakładów	2
Ilość przeprowadzonych kontroli	2
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	2
Kwota mandatów (zł)	200

Na terenie Krosna funkcjonuje 8 zakładów garmażeryjnych. Stan techniczny tych lokali jest na poziomie dostatecznym lub dobrym. Procesy produkcyjne wykonywane są w większości nadzorowanych zakładów ręcznie. Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości w tej grupie obiektów to:

- brak prawidłowego stanu technicznego sprzętu produkcyjnego,
- brak wyników badań laboratoryjnych próbek produkowanych wyrobów garmażeryjnych w ramach kontroli własnej producentów.

Wszystkie zakłady ujęte w rejestrze posiadają opracowane procedury i instrukcje GHP i GMP oraz zasady systemu HACCP.

Wytwórnice wyrobów cukierniczych

Tabela 5. Charakterystyka wytwórni wyrobów cukierniczych

Wytwórnice wyrobów cukierniczych	
Liczba zakładów wg rejestru	1
Liczba skontrolowanych zakładów	1
Ilość przeprowadzonych kontroli	1
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

W grupie tych zakładów znajdują się wytwórnice o dobrym stanie sanitarno-technicznym. Większość wytwórni to małe rodzinne zakłady. Produkcja wyrobów cukierniczych prowadzona jest w znacznej części zakładów ręcznie lub częściowo automatycznie. We

wszystkich zakładach wdrożono procedury i instrukcje GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP.

Gospodarstwa Rolne

Tabela 6. Charakterystyka gospodarstw rolnych

Gospodarstwa Rolne	
Liczba zakładów wg rejestru	1
Liczba skontrolowanych zakładów	0
Ilość przeprowadzonych kontroli	0
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

Pozostałe zakłady produkcji żywności

Tabela 7. Charakterystyka pozostałych zakładów produkcji

Pozostałe zakłady produkcji żywności	
Liczba zakładów wg rejestru	3
Liczba skontrolowanych zakładów	0
Ilość przeprowadzonych kontroli	0
Ilość decyzji administracyjnych	0
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

W rejestrze obiektów pod nadzorem PIS znajdują się również inne zakłady produkcji żywności, tj:

- przetwórnice owocowo-warzywne,
- wytwórnie wafli i paluszków
- browary, zakłady produkcji wód mineralnych i stołowych
- winiarnie i wytwórnia nalewek
- zakład konfekcjonowania żywności,
- zakłady przetwórstwa zbożowo-młynarskiego.

Miejsca obrotu środkami spożywczymi

Sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety

W okresie sprawozdawczym nadzorem objęto 141 sklepów spożywczych oraz 17 super i hipermarketów. Łącznie skontrolowano 75 sklepów oraz 14 super i hipermarketów przeprowadzając odpowiednio 108 kontroli w sklepach i 20 w super i hipermarketach. W celu poprawy złego stanu technicznego lub poprawy jakości wody w sklepach wydano 16 decyzji administracyjnych, nałożono na przedsiębiorców za uchybienia w zakresie bieżącego stanu sanitarnego obiektów oraz nieprzestrzeganie zapisów procedur systemu HACCP 10 mandatów karnych na kwotę 1200 zł. Procedury i instrukcje GHP oraz zasady systemu HACCP opracowano i wdrożono w 156 zakładach tj. w 99 % obiektów.

Tabela 8. Charakterystyka miejsc obrotu detalicznego środkami spożywczymi

Sklepy Spożywcze i Supermarkety	
Liczba zakładów wg rejestru	158
Liczba skontrolowanych zakładów	89
Ilość przeprowadzonych kontroli	128
Ilość decyzji administracyjnych	16
Liczba mandatów	10
Kwota mandatów (zł)	1200

W tej grupie obiektów podczas kontroli najczęściej stwierdzano nieprawidłowości:

- brak zachowanej segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych i na regałach na salach sprzedaży,
- brak przestrzegania prawidłowo opracowanych procedur i instrukcji dobrej praktyki higienicznej,
- brak prawidłowego przechowywania środków spożywczych,
- nieprawidłowy stan sanitarny urządzeń chłodniczych, regałów ekspozycyjnych,
- brak kompletnego wyposażenia przy umywalkach do mycia rąk.

Do badań laboratoryjnych pobrano 86 próbek środków spożywczych, z których żadna nie została zdyskwalifikowana.

Kioski, inne obiekty obrotu żywnością, obiekty ruchome i tymczasowe

W 2017 r. pod nadzorem PPIS w Krośnie znajdowały się 30 kiosków, 23 obiekty ruchome i tymczasowe, 36 aptek i punktów aptecznych, 9 środków transportu zatwierdzonych w 2017 r. oraz 68 innych obiektów obrotu żywnością. Obiekty te zlokalizowane są na targowiskach, w okolicach dworców PKP i PKS, a także w różnych innych miejscach na terenie miasta i powiatu. Do tej grupy zakładów należą m.in. kioski, sklepy spożywczo-przemysłowe na stacjach paliw, sklepy internetowe i zielarsko-medyczne, apteki wprowadzające do obrotu suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywność wzbogacaną, stoiska w pasażach handlowych, punkty sprzedaży żywności w salonikach prasowych, punkty wypieku i sprzedaży wyrobów cukierniczych, wózki ze sprzedażą wyrobów ciastkarskich, stragany na placach targowych.

Łącznie przeprowadzono w tych obiektach 42 kontrole sanitarne oraz wystawiono 2 decyzje administracyjne.

Magazyny hurtowe

W 2017 r. w ewidencji PPIS w Krośnie znajdowało się 29 magazynów hurtowych, z których skontrolowano 12. Przeprowadzono w nich łącznie 14 kontroli sanitarnych, w tym 8 kontroli kompleksowych, 3 kontrole tematyczne oraz 3 sprawdzające. W nielicznych zakładach stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny, brak systematyczności w prowadzeniu zapisów w dokumentacji GHP i HACCP. Wydano 1 decyzję administracyjną nakazową. Przeprowadzane kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie zaniedbań. Wszystkie nadzorowane magazyny hurtowe posiadają opracowane procedury i instrukcje GHP oraz zasady systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP.

Tabela 9. Charakterystyka magazynów hurtowych

Magazyny hurtowe	
Liczba zakładów wg rejestru	29
Liczba skontrolowanych zakładów	12
Ilość przeprowadzonych kontroli	14
Ilość decyzji administracyjnych	1
Liczba mandatów	0
Kwota mandatów (zł)	0

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

W 2017 r. w ewidencji PPIS w Krośnie znajdowało się 42 obiekty „dużej gastronomii” oraz 105 „zakładów małej gastronomii”. Skontrolowano 21 restauracji oraz 46 zakładów małej gastronomii. Przeprowadzono ogółem 183 kontrole, w tym 32 kontrole kompleksowe, 47 kontroli tematycznych, 11 kontroli sprawdzających oraz 2 kontrole interwencyjne. Wydano 7 decyzji administracyjnych za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia i nieprawidłowości. Uchybienia w zakresie bieżącego stanu sanitarnego lub nieprzestrzeganie procedur opartych na zasadach systemu HACCP było podstawą do nałożenia 8 mandatów karnych na kwotę 1 500 zł. Podczas kontroli najczęściej kwestionowano:

- brak wyników badania mikrobiologicznego wyrobów gotowych,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów,
- brak zachowanej higieny na stanowiskach pracy,
- brak znakowania półproduktów i gotowych wyrobów przeznaczonych do dalszego przechowywania,
- nieprawidłowe mycie naczyń kuchennych i sprzętu produkcyjnego.

Tabela 10. Charakterystyka zakładów żywienia zbiorowego otwartego

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	
Liczba zakładów wg rejestru	147
Liczba skontrolowanych zakładów	67
Ilość przeprowadzonych kontroli	92
Ilość decyzji administracyjnych	7
Liczba mandatów	8
Kwota mandatów (zł)	1 500

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2017r. w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli sanitarnej organów PIS znajdowały się 52 zakłady. Skontrolowano 20 zakładów przeprowadzając w nich 25 kontroli sanitarnych. W zakładach tych wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą niewłaściwego stanu technicznego. Ponadto, najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to nieprzestrzeganie zasad GHP/GMP i HACCP, nieprawidłowy stan techniczny zakładów, nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, nieprawidłowo prowadzone procesy mycia i dezynfekcji.

Tabela 11. Charakterystyka zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego					
Grupa obiektów	Liczba zakładów wg rejestru	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba/ kwota mandatów [zł]	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
Stołówki pracownicze	3	1	2	0 / 0	1
Bufety przy zakładach pracy	3	3	4	0 / 0	0
Stołówki w domach wczasowych	0	0	0	0 / 0	0
Bloki żywienia w szpitalach	2	1	3	0 / 0	0
Kuchnie mleczne	1	0	0	0 / 0	0
Bloki żywienia w sanatoriach	0	0	0	0 / 0	0
Bloki żywienia w sanatoriach - catering	0	0	0	0 / 0	0
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	2	0	0	0 / 0	0
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	3	3	3	0 / 0	0
Stołówki szkolne	5	1	1	0 / 0	0
Stołówki szkolne cateringowe	6	0	1	0 / 0	0
Stołówki w bursach i internatach	1	0	0	0 / 0	0
Stołówki na koloniach/ półkoloniach/obozach/zimowiskach	1	0	0	0 / 0	0
Stołówki w przedszkolach	7	1	1	0 / 0	0
Stołówki w przedszkolach - catering	7	6	7	1 / 100	0
Stołówki w domach dziecka i młodzieży	1	1	1	0 / 0	0
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	0	0	0 / 0	0
Zakłady usług cateringowych	5	2	2	0 / 0	0
Inne placówki żywienia	4	1	1	0 / 0	0

Stołówki szkolne

Stołówki szkolne funkcjonowały jako stołówki podlegające dyrekcji szkół lub prowadzono w nich działalność w zakresie żywienia dzieci przez inne podmioty gospodarcze. W kilku szkolnych blokach żywienia swoją siedzibę miały również kuchnie centralne firm cateringowych, które jednocześnie obsługiwały stołówki zależne w tych szkołach. Posiłki dla dzieci przygotowywane były w oparciu o jadłospisy dekadowe, układane najczęściej przez intendentki i kucharki w oparciu o zasady racjonalnego żywienia. W kontrolowanych

zakładach opracowywane są i wdrożone procedury i instrukcje dobrej praktyki higienicznej GHP oraz HACCP, a produkcja posiłków odbywa się zgodnie z zasadami dobrej praktyki produkcyjnej GMP. Posiłki podawane są w naczyniach wielokrotnego lub jednorazowego użycia. Przeprowadzane są badania mikrobiologiczne wyprodukowanych potraw.

Stołówki w przedszkolach

W 2017r. skontrolowano 7 bloków żywienia w przedszkolach. Posiłki produkowane były na miejscu w kuchniach samodzielnych (od surowca do gotowego wyrobu) lub dostarczane przez firmy cateringowe. Wydawane dzieciom do konsumpcji posiłki przygotowywane były na podstawie jadłospisów dekadowych układanych przez personel bloków żywienia, tj. intendentki i kucharki oraz przez dietetyków - pracowników firm cateringowych dostarczających posiłki. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych ocenie poddawane były również jadłospisy. We wszystkich zakładach opracowane i wdrożone są procedury i instrukcje dobrej praktyki higienicznej (GHP), produkcyjnej (GMP) oraz zasady systemu HACCP. Stan techniczny bloków żywienia w przedszkolach systematycznie ulega poprawie w wyniku remontów i modernizacji finansowanych przez organy założycielskie oraz w ramach środków własnych. Przeprowadzane są remonty bieżące, które przyczyniają się do poprawy układu funkcjonalnego pomieszczeń, modernizacji ciągów technologicznych oraz zakupywany jest nowy sprzęt wyposażeniowy.

Zakłady usług cateringowych

W 2017 r. skontrolowano 2 zakłady przeprowadzając w nich 2 kontrole sanitarne. W zakładach usług cateringowych produkowane są wyroby garmazeryjne w szerokim asortymencie na potrzeby różnych zakładów żywienia zbiorowego, tj. stołówek w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, a także stołówek i bufetów w zakładach pracy. We wszystkich zakładach wdrożono procedury i instrukcje GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP.

Pomimo stwierdzanych uchybień i nieprawidłowości, we wszystkich grupach nadzorowanych obiektów nastąpiła poprawa warunków sanitarnych produkcji i obrotu żywnością, co jest między innymi wynikiem:

- przekazywania do użytku nowo wybudowanych zakładów branży spożywczej (głównie pawilony handlowe, obiekty gastronomiczne),
- przeprowadzenia gruntownych prac remontowych i modernizacyjnych istniejących obiektów,
- wyposażania obiektów w nowoczesny sprzęt i urządzenia technologiczne,
- sukcesywnego podnoszenia kwalifikacji i utrwalania właściwych nawyków w postępowaniu ze środkami spożywczymi.

VII. Środowisko pracy i choroby zawodowe

1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy zarejestrowanych jest 236 zakładów pracy, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia powodujące lub mogące spowodować zagrożenie dla zdrowia zatrudnionych pracowników oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny. W nadzorowanych zakładach zatrudnionych jest 13280 pracowników.

1.1 Nadzór nad warunkami środowiska pracy

W 2017r. skontrolowano 93 zakłady pracy, w których przeprowadzono 151 kontroli podstawowych i sprawdzających. Przekroczenia normatywu higienicznego czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 6 zakładach pracy. Ogółem w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało 1387 pracowników w tym:

- hałas - 942 pracowników,
- promieniowanie optyczne – 433 pracowników,
- mikroklimat gorący - 12 pracowników.

Najczęściej przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia występowały u pracowników zatrudnionych w zakładach:

- produkcji wyrobów szklanych - 671 pracowników w 1 zakładzie,
- produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - 661 pracowników w 3 zakładach,
- produkcji wyrobów z drewna – 48 pracowników w 1 zakładzie,
- produkcji metalowych elementów – 7 pracowników w 1 zakładzie.

Pracownicy pracujący w takich warunkach wyposażeni są w ochrony indywidualne.

Poprawę warunków pracy w zakresie wyeliminowania przekroczeń normatywu higienicznego czynników szkodliwych dla zdrowia – stężenia pyłu, natężenia hałasu i drgań miejscowych uzyskano w 2 zakładach dla 13 pracowników na skutek podjętych działań technicznych i organizacyjnych:

- zmodyfikowanie systemu wentylacyjnego,
- dokonania przeglądów i napraw sprzętu,
- skrócenie czasu pracy na danym stanowisku pracy,
- wyposażenia wózków widłowych w amortyzowane siedzenia.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych w zakresie:

- sporządzenia oceny ryzyka zawodowego dla pracowników pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas,
- złego stanu techniczno – sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych i pomieszczeń socjalno- sanitarnych,
- sporządzenia instrukcji bhp dotyczących postępowania z materiałem niebezpiecznym i szkodliwym dla zdrowia oraz udzielania I pomocy,
- braku natrysków wodnych do płukania oczu w pomieszczeniu w którym występuje niebezpieczeństwo obłania pracowników środkami żrącymi,

- zapewnienia urządzenia do przepompowywania niebezpiecznych produktów chemicznych.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno – zdrowotnych wydano 51 decyzji w tym:

- 46 decyzji nakazowych,
- 5 decyzji zmieniających treść wydanych wcześniej decyzji (przedłużenia).

Decyzje nakazowe wydano w zakresie:

- badań i pomiarów środowiska pracy – 24 decyzje,
- oceny ryzyka zawodowego – 26 decyzji,
- substancji chemicznych i ich mieszanin – 22 decyzje,
- stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i socjalno-sanitarnych – 10 decyzji,
- obniżenia do norm dopuszczalnych przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy - 3 decyzje,
- substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - 1 decyzja.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych ustalono 60 opłat na kwotę 5156 zł 95 gr. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 2 upomnienia oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 21 zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze. W ekspozycji zawodowej na czynniki rakotwórcze pracuje ogółem 196 pracowników. W roku 2017 objęto nadzorem 9 zakładów, przeprowadzono 9 kontroli i wydano 1 decyzję nakazową w związku ze stwierdzeniem uchybień w zakresie braku rejestru prac i pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych.

Pracownicy pracujący w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi objęci są opieką lekarską, badania wykonują lekarze uprawnieni do przeprowadzania badań profilaktycznych. Pracodawcy posiadają spisane umowy na sprawowanie opieki medycznej nad pracownikami z podstawowymi jednostkami służby medycyny pracy.

W roku 2017 nie stwierdzono choroby zawodowej spowodowanej czynnikami rakotwórczymi występującymi w środowisku pracy.

Czynniki biologiczne

W roku 2017 objęto nadzorem 10 obiektów, w których 1119 pracowników pracuje w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi zaliczanymi do 2 i 3 grupy zagrożenia. Przeprowadzono ogółem 10 kontroli w tym zakresie, uchybień nie stwierdzono.

1.2 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem substancji i mieszanin chemicznych

W 2017r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 120 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, ogółem wydano 22 decyzje nakazowe.

Skontrolowano 69 zakładów pracy stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny lub zajmujących się obrotem chemikaliami.

Stwierdzono między innymi uchybienia:

- niezgodne z prawem oznakowanie substancji i ich mieszanin,

- brak kart charakterystyki,
- karty charakterystyki niezgodne z prawem,
- karty charakterystyki sporządzone nie w języku polskim,
- brak oznakowania miejsc przetrzymywania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak natrysków wodnych do płukania oczu w pomieszczeniu w którym występuje niebezpieczeństwo oblania pracowników środkami żrącymi,
- brak urządzenia do przepompowywania niebezpiecznych środków chemicznych,
- brak instrukcji postępowania z materiałem niebezpiecznym i szkodliwym dla zdrowia oraz udzielania I pomocy,
- brak oceny ryzyka zawodowego w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak przekazania informacji do Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych o mieszaninach niebezpiecznych sprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej z kraju UE.

1.3 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem produktów biobójczych

W 2017r. skontrolowano 1 podmiot wprowadzający do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 2 kontrole w zakresie ich stosowania. Stwierdzono uchybienie w zakresie wprowadzania do obrotu produktu biobójczego w opakowaniach niewłaściwie oznakowanych.

1.4 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem prekursorów narkotyków

Na terenie miasta Krosna znajduje się 13 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursor kat.3. W 2017r. objęto nadzorem 4 podmioty wprowadzające do obrotu prekursor kat.3, w których przeprowadzono 4 kontrole. Nie stwierdzono podmiotów gospodarczych wprowadzających do obrotu prekursor kategorii 2. Przeprowadzono 12 kontroli w zakresie prekursorów narkotyków w zakładach pracy stosujących je w działalności zawodowej.

1.5 Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem detergentów

W 2017r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie nadzoru nad detergentami, kontrola została przeprowadzona u dystrybutora – nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Choroby zawodowe

W 2017r. zgłoszono 19 podejrzeń chorób zawodowych. Przeprowadzono 15 postępowań w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, w ramach tych postępowań przeprowadzono 26 wizytacji w zakładach pracy. Wydano 7 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję dotyczącą umorzenia postępowania.

Wpłynęło 2 odwołania od decyzji wydanych w sprawie chorób zawodowych.

W 2017r. stwierdzono 6 chorób zawodowych:

- pylica płuc - pylica krzemowa – poz. 3 pkt 1 – 1 choroba,
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewlekłe zapalenie okołostawowe barku - poz. 19 pkt 4 - 1 choroba,

- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej – poz.19 pkt 5 – 1 choroba,
- przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka – poz. 20 pkt 1 – 2 choroby,
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowany hałasem ... – poz. 21 - 1 choroba,

3. Podsumowanie

Przeprowadzone kontrole przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz spowodowały wyegzekwowanie od wprowadzających do obrotu i stosujących substancje i mieszaniny chemiczne spełnienie wymagań zawartych w przepisach prawnych dotyczących chemikaliów. Obowiązujące aktualnie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady są bardzo obszerne. Działania pracowników Inspekcji Sanitarnej przyczyniły się w znacznym stopniu do wdrożenia przez pracodawców wymogów ujętych w rozporządzeniach UE w prowadzonej działalności zawodowej.

W większości przypadków firmy zobowiązane decyzją do usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień wywiązywały się z nałożonego obowiązku w wyznaczonym terminie. Zwiększenie świadomości pracowników w zakresie czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy nastąpiło poprzez informowanie ich o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami.

W 2017r. nastąpił spadek liczby osób zatrudnionych w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia (w 2016r. – 1464 pracowników, natomiast w 2017r. – 1387). Natomiast liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na tym samym poziomie (w 2016r. – 6 chorób, w 2017r. – 6 chorób).

Podjęmowane przez pracodawców działania: techniczne, organizacyjno-administracyjne, stosowanie środków ochrony indywidualnej, profilaktyka medyczna w znacznym stopniu zapobiegają ujemnym skutkom działania szkodliwych czynników występujących w środowisku pracy.

VIII. Środki zastępcze

W 2017 roku przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i substancjami psychoaktywnymi. Kontrola prowadzona była wspólnie z Komendą Miejską Policji w Krośnie. Stwierdzone produkty zostały zabezpieczone przez funkcjonariuszy KMP i przekazane do badań laboratoryjnych.

PPIS w Krośnie wydał na właściciela firmy, w której ujawniono produkty mogące być środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi decyzję nakazową dotyczącą:

- wstrzymania wprowadzania do obrotu zatrzymanych produktów na czas niezbędny do przeprowadzenia badań mających na celu ustalenie, czy są one środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, nie dłuższy jednak niż 18 miesięcy,
- zaprzestania prowadzenia działalności firmy wprowadzającej do obrotu zatrzymane produkty na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, nie dłuższy niż 3 miesiące.

W celu udaremnienia wprowadzania do obrotu produktów, co do których istnieje podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi pomieszczenie zostało zamknięte i opłombowane przez PPIS w Krośnie.

W roku 2017 zostało wydanych 13 decyzji w tym:

- 1 decyzja nakazowa z art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r., poz. 783 z późn. zm.) - wycofanie z obrotu, na czas niezbędny do przeprowadzenia badań mających na celu ustalenie, czy jest on środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną, nie dłuższy jednak niż 18 miesięcy.
- 2 decyzje nakazowe z art. 44c ust. 4 w/w ustawy - zakaz wprowadzania do obrotu, nakaz wycofania z obrotu, a także orzeczenie o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu środków zastępczych,
- 1 decyzja opłatową za czynności kontrolne na sumę 27 zł 50 gr,
- 2 decyzje opłatowe - koszty badań laboratoryjnych na kwotę 5847 zł 87gr,
- 2 decyzje – kara pieniężna na kwotę 40 000 zł,
- 5 decyzji dotyczących przepadku i zniszczenia na koszt Skarbu Państwa produktów zabezpieczonych przez KMP u osób indywidualnych.

Wydano 3 postanowienia w tym :

- 2 postanowienia w sprawie nałożenia kary pieniężnej,
- 1 postanowienie o sprostowaniu błędu.

W 2017r. prowadzono 7 postępowań związanych z ujawnieniem przez Komendę Miejską Policji w Krośnie środków zastępczych u osób indywidualnych. Na podstawie opinii wydanych przez Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie stwierdzono obecność związków o akronimach: **α** – PHiP, MDMB-CHMICA, MDPHP, N-etylopentylon, 3-CMC. Wobec powyższego sprawy przekazano do PPIS w Krośnie. Wydano „Zarządzenie zabezpieczenia” produktów, złożonych w depozycie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie. Do wszystkich osób zostało wystosowane wezwanie celem złożenia wyjaśnień w związku z posiadaniem środków zastępczych. 3 osoby zgłosiły się w ustalonym terminie, zostały przesłuchane oraz poinformowane o szkodliwym działaniu środków zastępczych. W przypadku kolejnych 3 osób zostały wydane decyzje orzekające o przepadku i zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa zatrzymanych przez KMP w Krośnie produktów (ze względu na to, że osoby te nie zgłosiły się do PSSE Krosno i nie podpisały oświadczenia o zrzeczeniu się zatrzymanych środków). Jedna sprawa została przekazana do PPIS w Dębicy ze względu na zmianę miejsca zamieszkania osoby, u której zatrzymano środki zastępcze. W 2017r. Wojewódzki Szpital Podkarpacki w Krośnie zgłosił 2 zatrucia środkami zastępczymi.

IX. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych

1. Informacje ogólne

W roku 2017 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 175 obiektów nauczania i wychowania, w których funkcjonowało 236 placówek. Na terenie miasta Krosna funkcjonowało 48 obiektów nauczania i wychowania, a w nich 69 placówek. Liczba ta obejmuje obiekty nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie. Wszystkie nadzorowane placówki zostały skontrolowane. Skontrolowano 3 żłobki, które obejmują opieką 221 dzieci, 11 przedszkoli samodzielnych, do których uczęszcza 941 dzieci oraz 6 przedszkoli wchodzących w skład zespołów szkół, do których uczęszcza 791 dzieci, 17 szkół, w których uczy się łącznie 6166, w tym:

- szkoły podstawowe – 4 (1315 uczniów),
- gimnazja – 1 (49 uczniów),
- licea ogólnokształcące – 1 (46 uczniów),
- ponadgimnazjalne szkoły zawodowe – 1 (78 uczniów),
- szkoły policealne – 1 (12 uczniów),
- zespoły szkół – 9 (4666 uczniów).

Ponadto, skontrolowano:

- 2 szkoły wyższe publiczne, w których studiuje 2263 studentów,
- 1 dom studencki, w którym mieszka 46 studentów,
- 1 dom dziecka, w którym przebywa 30 osób,
- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, z których korzysta 207 osób,
- 7 placówek wychowania pozaszkolnego, gdzie w zajęciach uczestniczy 292 osoby.

W 2017r. powstały 2 nowe przedszkola niepubliczne.

Łącznie we wszystkich wymienionych placówkach przeprowadzono 70 kontroli sanitarnych.

2. Stan techniczno-sanitarny obiektów

Stan techniczno-sanitarny skontrolowanych obiektów został oceniony pozytywnie. Na nadzorowanym terenie placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonują w budynkach, których stan techniczny jest dobry, nawet jeśli są one zlokalizowane w tzw. budynkach nieprzystosowanych, budowanych na inne cele, np. domy zakonne. Jak co roku, najwięcej prac remontowych w placówkach wykonano w okresie wakacyjnym. Dotyczyły one głównie sal dydaktycznych, zaplecza sanitarnego, innych pomieszczeń w budynkach. Zakres remontów w poszczególnych placówkach był zróżnicowany, np. w niektórych szkołach odmalowano wszystkie sale lekcyjne, w innych pojedyncze klasy. Prace remontowe zrealizowane w placówkach wpłynęły na poprawę warunków pobytu w nich dzieci.

Wykonano obowiązki wynikające z decyzji administracyjnej dotyczącej doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego ścian, sufitów w pomieszczeniach sanitariatów oraz dojścia do budynku w Szkole Podstawowej Nr 14.

W 2017r. nie stwierdzono uchybień w zakresie bieżącego stanu sanitarnego.

3. Warunki do utrzymania higieny, ciepła woda w sanitariatach

Wszystkie placówki zapewniały dzieciom dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody w sanitariatach. Zapewniono także właściwe wyposażenie w środki do utrzymania higieny osobistej (mydło w dozownikach, ręczniki papierowe lub suszarki do suszenia rąk, papier toaletowy). Wszystkie placówki posiadają podłączenie do wodociągu miejskiego oraz do kanalizacji centralnej.

4. Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

Skontrolowano meble (stoliki, krzeselka) stanowiące wyposażenie szkół i przedszkoli ze szczególnym uwzględnieniem zasad ergonomii. Oceniono 286 stanowisk uczniowskich w 17 oddziałach w 6 placówkach. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia właściwego stanowiska pracy. Kontrole sanitarne przeprowadzane w kolejnych latach wskazują na systematyczną poprawę w zakresie zaopatrzenia placówek w nowe meble posiadające certyfikaty.

5. Rozkład zajęć

Oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 14 szkołach w 140 oddziałach. W zakresie ocenianych kryteriów wszystkie rozkłady zajęć lekcyjnych oceniono pozytywnie.

6. Możliwość pozostawiania podręczników w szkole

Z przeprowadzonych w 2017 roku kontroli sanitarnych wynika, że wszystkie placówki zapewniają uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2017r. stwierdzono brak wystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 1 szkole. Szkoła posiada sale gimnastyczne, ale ze względu na dużą liczbę korzystających z nich uczniów, zajęcia wychowania fizycznego odbywają się także na korytarzu. W 1 szkole wykorzystywana jest tylko zastępcza sala gimnastyczna, w 6 szkołach sala zastępcza z boiskiem, w 2 szkołach sala zastępcza i typowa z boiskiem. Szkolny zespół sportowy, czyli zespół pomieszczeń składający się z jednej lub więcej sal sportowych oraz pozostałych pomieszczeń /np. przebieralnie, natryskownie, ustępy/ funkcjonuje w 5 szkołach. Jedynie w 2 placówkach natryski są używane przez uczniów, ale tylko po dodatkowych zajęciach sportowych. W 3 placówkach natryski nie są używane wcale. Niezależnie od posiadanej infrastruktury w zakresie realizacji wychowania fizycznego, szkoły korzystają z obiektów poza placówką: z innych sal gimnastycznych, hali sportowej, siłowni, basenu.

8. Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta

W części placówek wykorzystywane są piaskownice. W 2017r. skontrolowano 11 piaskownic w 11 placówkach. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Piaskownice były zabezpieczone przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta, a piasek był systematycznie wymieniany, co potwierdzano odpowiednimi dokumentami.

9. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W 2017 roku w szkołach prowadzono dożywianie uczniów w różnych formach. W 5 placówkach posiłki były przygotowywane na miejscu w stołówce szkolnej, natomiast w 6 dzieci korzystały z posiłków dowożonych. Ciepłe posiłki (pełne obiady) były wydawane w 10 szkołach. Dożywianie w formie ciepłych posiłków było realizowane w 2 szkołach podstawowych i 8 zespołach szkół. Z posiłków ciepłych dwudaniowych korzystało 847 uczniów. Dzieci w szkołach otrzymywały także napój, mleko oraz warzywa i owoce. Część dzieci korzystała z posiłków dofinansowanych. Dane dotyczą dnia, w którym przeprowadzona była kontrola sanitarna.

10. Żłobki i kluby dziecięce

Na nadzorowanym terenie funkcjonują 3 żłobki. Żłobek Miejski w dalszym ciągu działa na bazie pomieszczeń wydzielonych w 4 przedszkolach, natomiast Niepubliczny Żłobek funkcjonuje w samodzielnym budynku. Łącznie z miejsc w żłobkach korzystało 221 dzieci. W Żłobku Miejskim posiłki dla dzieci przygotowywane są na miejscu, w blokach żywieniowych, natomiast dla dzieci w Żłobkach Niepublicznych posiłki są dowożone. Stan techniczno-sanitarny nadzorowanych placówek – dobry.

11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2017r. do elektronicznej bazy danych kuratorium zgłoszono 10 turnusów wypoczynku letniego oraz 7 turnusów wypoczynku zimowego na terenie Krosna. Pozostałe turnusy, podobnie jak w latach poprzednich koncentrowały się głównie na terenie powiatu krośnieńskiego. Turnusy wypoczynku zostały skontrolowane. Łącznie z wypoczynku zimowego i letniego na terenie miasta Krosna skorzystało 547 dzieci (lato – 316, zima- 231). Dzieci, które spędzały wakacje w miejscu zamieszkania miały możliwość udziału w zajęciach organizowanych w ramach tzw. „Letniej Przygody”. Ponadto zajęcia dla dzieci odbywały się w takich obiektach jak; Ogródek Jordanowski, Świetlica Środowiskowa, Regionalne Centrum Kultur Pogranicza. W placówkach wypoczynku letniego zimowego dzieci i młodzieży przeprowadzane były kontrole kompleksowe pod kątem oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży.

Podczas trwania wypoczynku zimowego i letniego nie odnotowano nieprawidłowości. Nie odnotowano chorób, ani urazów. Na turnusach wypoczynku organizowanych w miejscu zamieszkania realizowane było dożywianie dzieci.

We współpracy z pionem oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia realizowano działania edukacyjne, dotyczące głównie kleszczy, chorób odkleszczowych, profilaktyki zakażeń

meningokokowych, higieny osobistej, dopalaczy. Podczas przeprowadzania kontroli turnusów wypoczynku pozostawiano materiały edukacyjne tematycznie związane z promocją zdrowego stylu życia, dopalaczami. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje 2017” podejmowano również współpracę z policją. Od kilku lat podejmowana jest systematyczna współpraca z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Krośnie, którą ocenia się pozytywnie. Z przebiegu wypoczynku zimowego i letniego sporządzano na bieżąco meldunki i informacje zgodnie z wyznaczonymi terminami.

12. Działania pokontrolne

Wydano 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków zawartych w decyzji. W 2017r. zakończone zostało postępowanie administracyjne w 1 placówce.

13. Podsumowanie

Stan techniczno-sanitarny większości placówek nauczania i wychowania ulega systematycznej poprawie. Podobnie, jak w latach poprzednich, w 2017r. zostały przeprowadzone liczne prace remontowe, modernizacyjne, które wpłynęły na poprawę warunków pobytu dzieci. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zapewnienia właściwej temperatury w pomieszczeniach szkolnych. Nie mniej jednak, dla zapewnienia właściwych warunków pobytu dzieci, konieczne jest systematyczne podejmowanie działań w kierunku zapewnienia odpowiedniego stanowiska pracy, uwzględnienia zasad higieny pracy umysłowej w rozkładach zajęć lekcyjnych, zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów.

X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

1. Informacje o celu, zakresie i trybie postępowania przy sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Realizacja ustawowych obowiązków i zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, uwzględnia również sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, mającego na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu higieniczno-sanitarnego w obiektach w sposób nie powodujący zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi podczas ich eksploatacji.

Realizacja celu działania organu inspekcji sanitarnej w ramach zadań wykonywanych przez pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, polega na zajmowaniu stanowisk w sprawach pozostających w zakresie jego właściwości wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub organów prowadzących postępowanie administracyjne i dotyczy planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

W związku z wynikającym bezpośrednio z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich pracy, zamieszkania i pobytu, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych mających zastosowanie przy wykonywaniu zakresu tych zadań, Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie dokonuje oceny i zajmuje stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach realizacji następujących zagadnień problemowych polegających na :

- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości prognoz oddziaływania oraz opiniowaniu prognoz opracowanych do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości prognoz oddziaływania oraz opiniowaniu prognoz opracowanych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, w ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla realizacji późniejszych postanowień przyjętych w tych planach,
- uczestniczeniu w postępowaniu w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowaniu warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację,
- uzgadnianiu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych obiektów budowlanych dotyczących warunków środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, przy produkcji i obrocie żywności oraz w związku z prowadzeniem działalności leczniczej i usług komercyjnych, na etapie uzyskiwania pozwolenia na ich budowę, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania,
- uzgadnianiu warunków zabudowy / lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- kontroli obiektów budowlanych, w celu potwierdzenia spełnienia w nich wymaganych przepisami warunków higieniczno-sanitarnych do prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności tych, które podlegają urzędowej kontroli PIS,

- kontroli obiektów budowlanych po zakończeniu budowy, w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania,
- wydawaniu zaświadczeń, opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych w obiektach budowlanych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji oraz po jej zakończeniu,
- zajmowaniu stanowisk w formie zgód, uzgodnień czy opinii dotyczących odstępstw od przepisów prawnych np. w zakresie warunków technicznych dotyczących usytuowania urządzeń w budynkach i na terenie działki budowlanej,
- współpracy z jednostkami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami i innymi,
- przeprowadzaniu wstępnych przeglądów obiektów budowlanych przeznaczonych do adaptacji pod potrzeby planowanej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej, przed przystąpieniem do procesu inwestycyjnego,
- prowadzeniu konsultacji inżynierskich na etapie projektowania inwestycji oraz udzielaniu informacji na temat wymaganych warunków higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych dla planowanej inwestycji oraz procedur mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym.

2. Informacja z realizacji zadań przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2017 roku, w związku z realizacją ustawowych zadań pozostających w zakresie obowiązków Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie, rozpatrzono ogółem 308 spraw, z czego 186 dotyczyło terenu powiatu krośnieńskiego, 119 terenu pozostającego w granicach administracyjnych miasta Krosna, a trzy, zgodnie z dyspozycją ustawy o PIS dotyczącą kompetencji, przekazano do rozpatrzenia Podkarpackiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Z ogólnej liczby spraw dotyczących obrębu administracyjnego miasta Krosna 7 wniosków związanych było z uzgadnianiem w zakresie właściwości Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie dokumentacji projektowych inwestycji, planowanych do realizacji na terenie miasta.

W roku sprawozdawczym 29 wniosków związanych było z powiadomieniem organu inspekcji sanitarnej o zakończeniu robót budowlanych inwestycji i zamiarze przystąpienia do ich użytkowania. Dla wszystkich inwestycji wydano pisma o braku sprzeciwu co do możliwości dopuszczenia ich do eksploatacji.

Przeprowadzono 62 kontrole obiektów budowlanych, które miały potwierdzić wymagany stan higieniczno-sanitarny obiektu do prowadzenia w nich działalności gospodarczej przez wnioskujące podmioty gospodarcze w zakresach przez nich deklarowanych.

Dziewięć rozpatrywanych spraw dotyczyło postępowania administracyjnego prowadzonego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w myśl ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W jednym przypadku przeprowadzono postępowanie wyjaśniające przed zajęciem stanowiska w sprawie oceny oddziaływania, a dla 2 przedsięwzięć planowanych do realizacji na terenie

miasta Krosna, postępowanie zakończone zostało wydaniem opinii o konieczności przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

W analizowanym okresie opiniowano warunki realizacji dla 2 przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ze wskazaniem w zakresie higieny i warunków pracy kryteriów ich realizacji, jakim organ decyzyjny, prowadzący postępowanie powinien uwzględnić przy wydawaniu decyzji środowiskowej do realizacji objętego postępowaniem przedsięwzięcia.

Rozpatrzono 8 spraw dotyczących postępowania w ramach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze sporządzonymi prognozami ich oddziaływania na środowisko dla realizacji postanowień przyjętych w opracowywanych dokumentach oraz związanych z uzgodnieniami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w w/w dokumentach planistycznych.

W roku sprawozdawczym na wniosek stron przeprowadzono 2 przeglądy obiektów budowlanych, które dotyczyły wstępnej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu, przed przystąpieniem przez wnioskodawcę do procesu inwestycyjnego.

Dla obrębu administracyjnego miasta Krosna w analizowanym okresie nie dokonywano uzgodnień warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz kontroli obiektów budowlanych w trakcie budowy. Nie prowadzono również spraw związanych z realizacją współpracy z jednostkami samorządowymi, państwowymi i innymi. Natomiast tak jak w latach ubiegłych prowadzono konsultacje inżynierskie w fazie projektowania inwestycji oraz udzielano informacji na temat wymaganych warunków higieniczno- sanitarnych i zdrowotnych dla planowanych inwestycji oraz procedur mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym.

3. Podsumowanie

W 2017 roku ogólna liczba rozpatrywanych spraw w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie dla obrębu administracyjnego miasta Krosna wyniosła 119 i była nieznacznie mniejsza w odniesieniu liczby spraw odnotowanych w 2016 roku.

W 2017 roku w porównaniu z rokiem 2016 odnotowano :

- na tym samym poziomie pozostaje liczba postępowań prowadzonych w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla realizacji postanowień przyjętych w opracowywanych dla terenu miasta Krosna dokumentach planistycznych,
- na tym samym poziomie kształtuje się liczba uzgodnień ze wskazaniem warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- na tym samym poziomie pozostaje liczba przeglądów obiektów budowlanych w zakresie wstępnej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego obiektu, przed przystąpieniem przez wnioskodawcę do procesu inwestycyjnego,
- nieznaczny spadek w stosunku do poprzedniego roku liczby spraw dotyczących: uzgadniania dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, kontroli obiektów budowlanych, które potwierdzały wymagany stan higieniczno – sanitarny obiektu do prowadzenia w nich działalności gospodarczej przez wnioskujące podmioty, kontroli obiektów budowlanych, w związku

z zakończeniem budowy i zamiarze przystąpienia do ich użytkowania, przeprowadzanych ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko planowanych do realizacji na terenie miasta.

Z przeprowadzonej analizy przedmiotu spraw rozpatrywanych w ramach czynności wykonywanych przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie wynika, że w roku 2017 zakres zadań problemowych w przeważającej części był związany z wykonywaniem kontroli obiektów budowlanych w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie pozostającym w obrębie administracyjnym miasta Krosna, odgrywa znaczącą rolę w ochronie zdrowia publicznego poprzez inspirowanie działań lokalnych organów administracji samorządowej m.in. wymagając przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowania terenów inwestycji, a także poprzez wymaganie od inwestorów podczas uczestniczenia w odbiorach obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia ich do użytkowania oraz przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych na etapie planowania inwestycji, spełnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych, odpowiednich z punktu widzenia ochrony zdrowia.

XI. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia

W 2017 roku działania oświatowo-zdrowotne mające na celu podniesienie poziomu kultury zdrowotnej mieszkańców Krosna oraz zmianę ich sposobu myślenia o zdrowiu własnym i swoich najbliższych koncentrowały się na:

- kontynuacji długofalowych przedsięwzięć prozdrowotnych ukierunkowanych na najważniejsze problemy zdrowotne m. in. w zakresie: profilaktyki HIV/AIDS, zapobiegania nadwadze i otyłości, profilaktyki antynikotynowej oraz profilaktyki nowotworów,
- utrzymaniu efektów Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- realizacji działań profilaktycznych zmierzających do poprawy bezpiecznego zimowego oraz letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- tworzeniu wsparcia dla realizowanych programów i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizację szkoleń i porad oraz udzielanie pomocy metodycznej i merytorycznej dla realizatorów działań (tj. szkolnych i przedszkolnych koordynatorów programów edukacyjnych, pedagogów szkolnych i nauczycieli przedmiotów oraz nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej).

W 2017 roku kontynuowano realizację profilaktycznych programów zdrowotnych:

1. „Trzymaj formę”- w 7 szkołach podstawowych i gimnazjach / ok. 1000 uczestników
2. „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” – w 24 placówkach oświatowo-wychowawczych / ok. 1800 uczestników,
3. „Wybierz Życie - Pierwszy krok”- w 6 szkołach ponadgimnazjalnych / ok.360 uczniów,
4. „Ars, czyli jak dbać o miłość” – w 8 szkołach ponadgimnazjalnych / ok. 340 uczniów,
5. "Zawsze razem"- w 4 szkołach podstawowych/ ponad 220 uczniów,
6. "Znamię! Znam je?"-w 2 szkołach ponadgimnazjalnych/ ok.100 uczniów,
7. "Podstępne WZW"- w 2 szkołach ponadgimnazjalnych/ ok.100 uczniów,

oraz kampanii:

1. "Mój Walenty jest the best, idzie ze mną zrobić test" dla ok. 500 odbiorców,
2. "Coś Was łączy ? Zrób test na HIV" dla ok. 450 odbiorców,
3. "Mam czas rozmawiać" dla ok.2500 odbiorców.

Podejmowano także działania związane ze Światowym Dniem Zdrowia (wśród ok. 5500 osób), Światowym Dniem bez Tytoniu (wśród ok.16400 osób), Światowym Dniem Rzucania Palenia (wśród ok. 2360 osób), Światowym Dniem AIDS (dla ok. 300 osób), XXVI Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia (dla ponad 200 uczniów gimnazjum) oraz akcji Bezpieczne Ferie i Wakacje (wśród ok. 500 dzieci i młodzieży wypoczywającej w mieście).

Zorganizowano **95 porad** dotyczących organizacji zaplanowanych działań prozdrowotnych lub realizacji programów edukacyjnych. Przeprowadzono **3 szkolenia** dla 111 osób.

W 2017 r. realizacja zamierzonych przedsięwzięć możliwa była dzięki kontynuacji współpracy z samorządami lokalnymi oraz organizacjami i instytucjami spoza PIS: Komendą Miejską Policji w Krośnie, Rejonowym Zarządem PCK w Krośnie, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w Krośnie, Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie, Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli Oddział w Krośnie, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Krośnie oraz redakcjami lokalnych gazet i telewizji kablowej.

XII. Działalność laboratoryjna

Ogółem w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Krośnie w 2017r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 2 782 badania, wykonano 9 245 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 4 966 próbek, zakwestionowano 197 próbek. Natomiast w ramach usług zleconych przeprowadzono 9 995 badań, wykonano 26 610 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 18 071 próbek, zakwestionowano 1 236 próbek.

Badania w Oddziale Laboratoryjnym prowadzone są w następujących pracowniach:

Pracownia Epidemiologii do zadań której należy:

- izolacja i identyfikacja drobnoustrojów chorobotwórczych,
- kontrola procesu sterylizacji za pomocą testów sporałowych,
- określenie wrażliwości izolowanych szczepów na leki przeciw bakteryjne,
- wykrywanie i identyfikacja jaj pasożytów i cyst pierwotniaków.

W 2017r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 1188 badań, wykonano 3 845 oznaczeń mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 1188 próbek, zakwestionowano 39 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 5618 badań, wykonano 14 418 oznaczeń mikrobiologicznych.

Pracownia Higieny Komunalnej do zadań której należy:

- analiza mikrobiologiczna i fizyko-chemiczna wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z urzędzeń do zaopatrzenia w wodę,
- analiza mikrobiologiczna i fizyko-chemiczna wody z kąpielisk i basenów kąpielowych.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 385 badań, wykonano 1622 oznaczenia chemiczne, fizyczne i mikrobiologiczne. Pobrano i zbadano 149 próbek, zakwestionowano 7 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 1043 badania, wykonano 3219 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 702 próbki, zakwestionowano 231 próbek.

Pracownia Higieny Żywności i Żywienia do zadań której należy:

- analiza mikrobiologiczna żywności,
- analiza chemiczna żywności,
- analiza jakości zdrowotnej żywienia zbiorowego.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 899 badań, wykonano 2409 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych. Pobrano i zbadano 315 próbek, zakwestionowano 30 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 2496 badań, wykonano 4950 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych, pobrano i zbadano 1019 próbek, zakwestionowano 44 próbki.

Pracownia Higieny Pracy do zadań której należy:

- wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem 310 badań, wykonano 1369 oznaczeń chemicznych i fizycznych. Pobrano i zbadano 3314 próbek, zakwestionowano 121 próbek. W ramach usług zleconych przeprowadzono 838 badań, wykonano 4023 oznaczenia chemiczne i fizyczne, pobrano 10732 próbki, zakwestionowano 961 próbek.

Oddział Laboratoryjny wykonuje wysokiej jakości badania laboratoryjne zgodnie z udokumentowanymi i zwalidowanymi lub sprawdzonymi metodami w ramach działalności nadzorczej i usługowej, dostarcza Klientom wiarygodnych i użytecznych wyników badań. Oddział posiada certyfikat akredytacji dla Laboratorium badawczego Nr AB 624 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, z datą wydania - 5 lipca 2013 roku, włączony jest w zintegrowany system badawczy w realizacji badań w pionach higieny żywności i żywienia, higieny komunalnej, higieny pracy i epidemiologii. Laboratorium w 2017r. zrealizowało pozytywnie plan kontroli wewnętrznej dla każdej akredytowanej i sprawdzonej metody co pozwoliło zapewnić otrzymywanie rzetelnych i wiarygodnych wyników badań z zapewnioną spójnością pomiarową.

Podsumowanie

W 2017r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie, w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu krośnieńskiego ogółem 3029 kontroli sanitarnych i wizytacji. W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 948 decyzji merytorycznych oraz 603 decyzje płatnicze. Nałożono 69 mandatów karnych na kwotę 10 400 zł. W ramach postępowania egzekucyjnego w administracji wydano 14 tytułów wykonawczych celem przymuszenia do wykonania obowiązku. Nałożono 2 kary pieniężne za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych na kwotę 40 000 zł.

W związku ze sprawowanym nadzorem sanitarnym wykonano ogółem 3503 badania w ramach których wykonano oznaczenia chemiczne – 507, fizyczne - 3786, mikrobiologiczne – 4871. Pobrano ogółem 5025 próbek.

Zrealizowano zaplanowane cele i zadania merytoryczne zgodnie z Rocznym Planem pracy jednostki na 2017r., który dotyczył przede wszystkim poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej, poprawy warunków produkcji i obrotu żywności zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, poprawy warunków pracy, promocji zdrowia, nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu krośnieńskiego jest stabilna. W 2017r. nie obserwowano epidemicznego wzrostu zachorowań na choroby zakaźne.

Dzięki skutecznie prowadzonemu nadzorowi oraz inicjatywie i trosce przedsiębiorców stan sanitarno – higieniczny kontrolowanych obiektów ulega sukcesywnej poprawie.

Wzmoczony nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, analiza zgłoszeń zatruc środkówami zastępczymi i przeprowadzone postępowania administracyjne przyczyniły się do zmniejszenia zatruc tymi środkami.

Systematyczny nadzór sanitarny nad obiektami oraz analiza sprawozdań z badań laboratoryjnych pozwoliły na ujawnienie wielu nieprawidłowości i zagrożeń, a w końcowym efekcie na ich likwidację w związku z podjętymi działaniami przez PPIS w Krośnie.

Opracowanie:

Beata Pieczonka – Kierownik Sekcji Epidemiologii

Danuta Kenar – Zajac - Kierownik Sekcji Higieny Komunalnej

Grzegorz Pelczar – Kierownik Sekcji Higieny Żywności i Żywienia

Dorota Stopyra - Kierownik Sekcji Higieny Pracy

Bogusław Jamróg – pracownik Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

Anita Pelczar - Kierownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Barbara Staszkiwicz - Kierownik Techniczny Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Elżbieta Bućko - Płoszczyca – Kierownik Oddziału Laboratoryjnego

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W KROŚNIE
Szybieniecka
mgr Ewa Szybieniecka

Zatwierdził: mgr Ewa Szybieniecka
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie

